

= Velja po pošti: =

Za celo leto naprej . K 28.—  
za pol leta " " 13.—  
za četrt leta " " 6:50  
za en mesec " " 2:20  
za Nemčijo celoletno " 29.—  
za ostalo inozemstvo " 35.—

= V upravnosti: =

Za celo leto naprej . K 22:40  
za pol leta " " 11:20  
za četrt leta " " 5:60  
za en mesec " " 1:90  
S posiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

**Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.  
Rokopisi se ne vrčajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.**

# SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):  
za enkrat . . . . po 15 v  
za dvakrat . . . . 13 v  
za trikrat . . . . 10 v  
za več ko trikrat . . . . 9 v

V reklamah noticah stanje enostolpna garmonovrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

Vsek dan, izvenči nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Upravnštvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6.

Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upravnštva telefona štev. 128.

Današnja številka obsega 18 strani.

## Katoliški Nemci in mi.

Vočigled internacionalnemu framsionistu in njega nakanam bi bilo pač želeti, da bi bili tudi mi katoličani raznih narodnosti edini in bi s skupnimi močmi odbijali skupne napade.

No, z drugimi katoličani smo si pač enega duha; veže nas ista ljubezen do katoliške stvari, svete rimske stolice in do častite osebe onega, ki na njej sedi. Gre se nam le za katoličane, ki bivajo z nami pod isto streho ene države — Avstrije namreč —, in ker smo s katoliškimi Slovani dvakrat istega duha, gre se nam za katoliške Nemce v Avstriji. Vpraša se: V kakšnem razmerju so ti do nas, oziroma: v kakšnem razmerju smo do njih mi?

Z ozirom na to, da je tudi svobodomiselnstvo, judovstvo in framasonstvo internacionalno, da sega od države do države in od naroda do naroda, da ne pozna nobenih mej — saj vemo, kako so naši liberalci, posebno pa še tržaški »narodnjaki« slavili morivca Ferrera! — Z ozirom na vse to bi bilo pač želeti in potrebitno, da tudi katoličani, imenoma še katoliški Nemci in Slovani čim bolj pozabimo na narodnostne razlike ter velika ideja katolička nadvlaže, premosti in zabriše vse, kar nas loči.

Tako bi moral biti.

Zal, da nas izkušnja uči, da je tudi s katoliškimi Nemci edinstvo jaka — težka. Nemec se čuti gospoda in prezira vse, kar ni nemško. To ni fraza, ampak resnica. Dokaz temu je med drugim samo to: koliko je Nemcov med nami, in to celo takih, ki žive od Slovencev, žive tukaj že desetletja, pa se jim ne zdi vredno slovensko naučiti se! Ne on, ki živi med nami in ki živi od nas, ampak domačin se mora njenemu prilagoditi in ukloniti! Seveda je kriva temu tudi pasja poniznost slovenska! Ko bi imeli mi malo več možnosti, bi bila ta nemška oholost in prezirljivost nemogoča.

Dokazov za to pa imamo, žal, le preveč.

Tudi krščansko-socialni Nemci nas pozajmo in vabijo samo takrat, kadar nas — potrebujejo. Drugače pa zanje, posebno mi mali Slovenci, ne eksistiramo.

Politična nemška stranka, ki zastopa danes katoliško ali krščansko načelo med Nemci, nemška krščansko-socialna stranka, se je žalibog le preveč vdinjala nemško-nacionalni ideji. Kaj je treba Nemcem kake Ostmarke! Kakor bi ne imeli v narodnem oziru vsega v izobilju, kar si le izmisli morajo! Od nemško-nacionalne ideje prevzeti so se dali krščanski socialci polnoma vpreči v nemško »Gemeinbürgschaft«. S tem so stopili v nasprotje s krščanskimi strankami drugih narodov; pa tudi sami zase so si v verskem oziru od svojih liberalnih »gemeinbürgerjev« dali roke zvezati. To je izvrstno povedal in pojasnil neki resnično katoliški nemški list v članku »Zakaj ne smejo naši (nemški krščansko-socialni) poslanci katoliško govoriti?« Člankar razkriva ondi načrt profesorja Pavla Samassa v Berlincu. Ta Pavel Samassa takole poučuje iz rajha doli svoje nemške svobodomiseline brate v Avstriji: Ogibajte se vsega, kar bi utegnilo katoličane vzdramiti, los-von-romanje in take reči, to pustite, ker to samo draži ka'oličane in jim ostri katoliško zavest, profita pa s tistimi par apostati ni nobenega; pudarjajte le to, kar vas s krščanskimi socialci druži — narodnost — da jim s tem katoliško zavest uspava te... Tako Samassov Pavle, katerega še z ljubljanske gimnazije poznamo, da je bil velika prisma, a, kakor kaže, za hudojšo dosti zrel. In nemški krščanski socialci so šli res na ta lin! Omenjeni katoliški list vzklik ironično: »Hoch die deutsche Geimeinbürgschaft.«

Vpreženi v to »gemeinbürgschaft« lomijo krščanski socialci kopje za sedanje po večini liberalno vlado, v kateri se — pač dovolj skromno! — kot največja nemška stranka zadovolje samo z enim svojim ministrom (!). Počnino pa se umaknejo posebno, kadar se gre za naučnega ministra, ki mora biti vselej liberal, pa še prav straten, kakor je bil Marchet, ki ga jim krščanski socialci vselej velikodušno prepuste; kajti tako zahteva nemška »gemeinbürgschaft«. In kljub temu, da se pri volitvah cela gemeinbürgschaft — stari liberalci, nemški nacionalci, radikalci, vsenemci, in kakor se že imenujejo — veže zoper nje, krščanski socialci zvesto vstrejajo v tej kako pisani družbi in ponižni službi.

Toda mi nočemo nikomur krivice delati, tudi Nemcem ne. Zato povemo, da nam je bila nemška krščansko-socialna stranka zelo simpatična in nam deloma še je, da z velikim veseljem spremlijamo njen napredovanje in njene zmage, kar je pač močan jez zoper morebitne kulturno-bojne poizkuse v državnem zboru, po katerih imajo njeni nemški gemeinbürgerji s češkim Masarykom vred vendarle velike skomine in bi si jih radi privoščili, ko bi jim grozje ne bilo prekislo. Drugič pa tudi zato, ker nam je v narodnem oziru vendar še devetkrat bolj pravična kakor pa njeni liberalni in nacionalni gemeinbürgerji.

Toda da pa ta stranka, oziroma nje glasilo, sicer dobra »Reichspost«, opetovanjo imenuje obstrukcijo naših poslancev, te pogumne male cete, »frivolno«, to ji hudo zamerimo. Ali ne vedo ti krščanski možje, ki sede pri polnih lončih narodnih pravic, da se naši pogumni boreci boré za najelementarnejše narodne pravice, za a-b-c po Ijudskih šolah na Koroškem in v Trstu, in za to, če smemo po kolodvorih še v svojem jeziku govoriti (!!).

Ob takih prilikah, če se ti krščanski ljudje tako spozabijo, bi jim morali vsi — že veste kako — dati čutiti, da si kaj takega kratkomalo prepovedujemo, da lista, ki nam v obraz bije, ne bomo podpirali! Mi imamo sploh še v eliko preveč nemških listov. Dasi imamo podobne ali še boljše slovenske liste, menimo, da ne izhajamo, če nimamo še celo skladovnico nemških, da si s tem nalagamo — dvojen davek, namesto da bi dali to za domače potrebe.

Če pa že kak nemški list naročamo, tedaj je pa naročila in priporočila gotovo najbolj vreden oni prej omenjeni list, ki je razodel, zakaj katoliški poslanci ne smejo katoliško govoriti. To je »Österreichs katholischer Sonntagsblatt«, tednik, ki jasno izjavlja, da ni in noč biti nemški, ampak samo in edino katoliški in nič drugega. Tak list je bil Nemcem v resnicici krvavo potreben, inače nas bi nemški nacionalizem katoličane v Avstriji razbil še hujše kot smo že razbiti.

S tem bi bila ta reč zaenkrat obravnana. Da se pa liberalci, ko odkrivamo pred javnostjo rane na katoliškem telesu, ne bodo od veselja rok meli, zato povemo na koncu pa še

njim: Če nam krščanski Nemci niso vselej dovolj pravični, so pa liberalni Nemci — njih bratje po duhu — naši zakleti sovragi, ki bi nas najrajši v žlici vode vtipili. Princip krščanski nam je pravičen, le da ga človeška slabost vselej dosledno ne izvaja, princip liberalni je pa — naša narodna smrt. In če je enkrat neumno naročati nemški krščanski list, ki nam ni pravičen, je deveindvetdesetkrat neumno naročati liste, ki žive samo od sovraštva do Slovencev. In vendar se tega blaga valja vse polno po slovenskih tleh! Zakaj vsa narodna inteligencia, posebno še uradništvo, podpira in požira, živi in se masti od tega branja. Sramota za vsakega narodnjaka, ki na ta način roko drži našim zakletim sovražnikom, kakoršni so okoli »Nove preše«, »Tagespošte« itd., brez katerih pa nobeden naših liberalcev dneva ne preživi! To se pravi pač gada rediti na svojih prisih, skorpijonu dati piti kri lastnega telesa! Proč s to nesnago s slovenskih tal in hiš!

Nemškim katoličanom pa kličemo. Krenite na pot, katero vam kaže novo-ustanovljeni katoliški nedeljniki! Potem nam bo še mogoče z vami izhajati Za štafažo vam ne bomo služili!

## Koroški papež.

Kakor piše kršč. soc. »K. Tagblatta« je pri slavnostnem banketu zadnjo nedeljo povodom nastopa novega kneza in škofa v Celovcu, deželni predsednik pl. Hein v svojem in v imenu vladnega napil škofu nekako tako-le: Prepričan je, da je njega eminenca dobro izvolil, nadalje izraža upanje, da bo novo imenovan knez in škof tudi svojo duhovščino na to navaja, da oznanuje evangelij ljubezni in miru, ki ga dežela tako potrebuje pri tako zmedenih strankarskih razmerah. — G. deželnega predsednika prašamo, kdo pa je vstvaril take »zmedene« (zerrüttete) strankarske razmere v deželi, ali duhovniki in Slovenci, ali nemško nacionalni uradniki in učitelji s svojo brezversko in germanizirajočo tendenco? Duhovščina še vedno pridiguje evangelij ljubezni, toda nemškonacionalni c. kr. uradniki, učitelji in c. kr. profesorji so začeli pridigovati evangelij sovraštva do vere in Slovencev. Ti so zanesli nemir v deželo. Novi knez in škof, ki se

## LISTEK.

### Il barbiere di Siviglia.

Iz lažbine prevel Fužinski.

Ne vem, dragi bralec, če si že premetaval svoje kosti po dolgočasnih španskih železnicah? Gotovo te še oblija kurja polt ob njihovem sponinu. Škoda da dobri Cervantes ni živel v sedanjem XX. stoletju, kajti brez droma bi njegov »ingenioso hidalgo« (razboriti plemenitaš) po njegovi zaslugi pošteno udrial čez železniško upravo rojstnega kraja.

Po dolgi in zelo mučni vožnji preko Kastilije in Andaluzije sem vendar enkrat dospel na kaj okusno zgrajeno postajo Sivilje. Oddahnil sem se globoko in težak kamen se mi je odvalil od srca. Pobral sem v naglici svojo prtljago in voščil »Bueno viaje« (srečno pot) revežem, ki so še greli železniške kurnike in so se bržkone v Cadice pejali. Najel sem si prvi hotelirske voz in konja sta nemudoma odvihrala; pole konjskega peketa in kolesnega drelanja je vmes zvončkal na desni in lev, da je bilo zares veselje.

Zvonilo je ravno poldan, solnce je pripekalo, da so se mi možgani kuhal,

a mesto je bilo samo na sebi zelo mično, snažno in nekam koketno. Ceste so bile skoraj prazne; po žarečem vzduhu pa je plul omamni vonj naranč in magnolij.

Voz se je ustavil pred »Hotel d'Oriente«, na trgu sv. Ferdinanda, po katerem se je raztezalo krasno mestno šetališče, prenapolnjeno z narančami in košatimi palmami smaragdne barve.

Evo ti hotela! — Končno sem smel upati, da si napravim malo toalet: očistim se, operem in preoblečem.

Strojni dim me je gotovo prelevil v ogljarja; ogljeni prašek mi je škelel in ščipal oči, nosnice in mozeg. O te španske železnice!

Hôtel sam je bil zelo udobno opremljen, po modernih predpisih, ves v arabskih okraskih: vse se je kar blešketalo in svetlikalo barvnatih nianš. Kučegazda me sprejme z največjo uljudnostjo:

»Dovolite, vaše ime?«

»Filiberto Tagliolini iz Milana, Italija, agent.«

»V kakšnem blagu?«

»Plutovinski zamaški.«

»Danes biva tudi tukaj dobrodošel nam gost, neki vaš rojak: njegova ekscelanca baron di Geraspina, laški poslanik v Madridu.«

»Kaj pravite?«

»Pedro, veleva zatem nekemu camareru, »spremite tega gospoda do Številke 24; v sobo namreč, ki se nahaja poleg sobe, v kateri biva ekscelanca.«

»Muchas gracias (hvala lepa), in sledim camareru.«

Pritisnem na električni zvonec.

Camarero je bil bliskoma tu.

»Cosa quiere Usted? (Česa želite, gospod?)«

»Pedro, prosim pokličite brivca.«

»Voy subito. (Ze grem.)«

»Caramba! tako kosmat nisem nikdar mogel ponujati okoli svoje blago... Začel sem se slatičiti, da se preoblečem... v možganih pa mi je vrelo in se pehalo tisoč in tisoč misli... Pot me je torej nanesla v srce Andaluzije, v Siviljo, opevano od neštetih pesnikov, sanjano od nebrojnih umetnikov. Sivilja! Klasična zemlja barbiera! Spomnil sem se na vesele, živahne in poskočne note našega Rossinija!«

»Figaro qua! — Figaro là!

Sono il factotum — della città!

Figaro sem, Figaro kje,

kot zgolj jaz le bil bi za vse!« Tedaj poteka nekdo na vrata. Brezvdomno brivec, kogar sem dal klicati.

»Es permiso? (Se sme?)«

»Prosto!«

A žalibog ni bil oni veseljaški in zvitni Figaro, kakor ga nam predstavlja sloviti glasbeni igrokaz, v čarobni opravi, s srebrnimi vihrajočimi cembri, pač pa neko voglato in čokato človeče v črni obleki, resno kakor pogreb, nekakšen Don Bartolo današnjih dn.

»Oprostite, če sti me ravno dobili z zavihanimi rokavi in v tem stanu; vsaj veste, da se človek po dvanaesturni vožnji rad napravi udobnega... No, sedaj si zapnem črevlje in takoj bova napravila.«

Ha! pustiti se obriti od enega silvilskega brivca: to je pač morala biti posebna slast.

Pristavim stol nasproti oknu, tako da me je obsevala čista, jasna luč. »Sedaj pa le! Prosim, da me obrijetete prav čedno.«

»Kaj?« me vpraša človeče z nekako čudno pozno, ki se mi je zdela zelo neavadna.

»Pravim vam, da me obrijete. Diana! vsaj ne morem hoditi okolu po mestu z obrazom bolnika, ki je ravno-

Jutri jauna telovadba „Oria“ v „Uniju“!

prav pridno uči tudi slovenski jezik, ima že od svoje cerkvene oblasti potrebna navodila, po katerih bo vladal svojo duhovščino in vernike, in mu ni treba svetnega protektorja in vladnega papeža. G. Hein naj svoje uradnike, profesorje, učitelje itd. navaja k evangeliju ljubezni in zmedene razmere se bodo kmalu ublažile. Dokler pa bodo posveinjaki na Koroškem uganjali pod pokroviteljstvom barona Heinia protivensko in protislovensko politiko, tako dolgo se koroške »zerrüttete Parteiverhältnisse« ne bodo odstranile. Tudi se čuje iz zanesljivega vira, da se je ravno naš deželni predsednik najbolj potrudil, da je resgniral prejšnji škof dr. Kah n. Vozil se je na Dunaj in tudi v Solnograd. Dejanjsko zares pravi papež, ki škofe odstavlja in jim daje nauke, kako naj svoje duhovnike učijo evangelij ljubezni. To je tisti Hein, kateremu so koroški Slovenci povodom zadnje državnozborske volivne reforme izrekli nezaupnico, tisti Hein, pod česar pokroviteljstvom se na Koroškem ponemčuje in širi gibanje »proč od Rima«, tisti Hein, ki pri zadnjem deželnozborskem zasedanju verskega odpadnika, poslanca Angererja, ni zavrnil — ko je zaklical izdajalske besede, da bo treba na Koroškem »po portugalskih govoriti«. Za take botre, kakor je naš deželni predsednik, ki se vmešava popolnoma neopravičeno v notranje cerkvene zadeve, se lepo zahvalimo. Hein taceat in ecclesia!

## Jubilej Narodne Jednote' na Moravskem.

Leta 1886 je ustanovil ravnatelj Leander Čech, takrat profesor v Telči, »Narodno Jednoto« za jugozahodno Moravsko s sedežem v Brnu. Minilo je petindvajset let, odkar je bil položen temeljni kamen k stavbi, ki se je razvila do take višine tekom četrstoletja. Danes lahko povdarja »Narodna Jednota« s ponosom, da je ena izmed čeških narodnih organizacij, ki ima ne samo veliko polje v svoji činosti, ki jo mora kot velevalno in nefrazovito činiteljko vsak upoštevati in ceniti.

Dne 20. listopada je proslavil osrednji odbor ta jubilej. V veliki dvorani »Besedinega doma« v Brnu je bil predpoldne slavnostni jubilejni občni zbor, popoldne in večer pa velika slavnost.

Občni zbor je otvoril ob izredno lepem obisku zastopnikov korporacij, odborov in gostov predsednik »Narodne Jednote« ces. svetnik J. Máša. Na vzočih je bilo več poslancev, korporacij je bilo zastopanih v celiem 58. Svojo odsotnost sta opravičila med mnogimi gospod deželnim glavar grof Serényi in deželnim namestnik Heinold.

Po pozdravu vseh korporacij se je prečital zapisnik prvega občnega zobra. Knjigar Šolc je govoril o začetnem delovanju »Narodne Jednote« v tedanjih težkih časih. Nato je podal predsednik sliko o delovanju »Narodne Jednote« tekom 25 let v narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru. V prvem letu se je porabilo za šolstvo 480 K, leta 1910 pa 111.225 K, tekom 25

lef v celiem 547.026 K. Po predsednikovem govoru so pozdravljali zastopniki različnih društev.

Podoborov (odsekov ali podružnic) je imela »N. J.« leta 1886 22, leta 1906 171, leta 1910 pa 432.

Članov: leta 1886 — 1625, leta 1906 8000, leta 1910 pa 20.129.

Okrajnih zvez obstaja do danes osem.

Ustanovnih članov je bilo leta 1886 — 15, leta 1906 — 54, letos na občnem zboru pa se jih je priglasilo 11 novih, tako da jih je sedaj 100.

Narodne organizacije: 1. narodnostni, 2. naseljevanje, 3. volivne akcije, 4. narodnostne mape, 5. narodnostni katastri, 6. ljudsko štetje, 7. brnski katalog, 8. češki naslovnik, 9. vestnik »N. J.«, 10. spomenik Sv. Češa.

### Kulturno delo:

a) Šolstvo. 1. zapisovanje v šole, 2. stipendije, 3. začetne šole, 4. akcije v različnih ogroženih krajih, 5. penzionat »Světla« v Val. Meziříči, 6. gospodarska šola v Znojmju in 7. akcija za vsečilišče in tehniko. Na vseh šolah je bilo 4143 otrok. Stroški za lastne šole znašajo čez 150.000 K.

b) Stroški za predavanja so znali v celiem 9097 K, na cikle, ekstenze čez 10.000 K.

c) Knjižnic je 306 s 53.000 knjigami. Stroški 10.600 K.

d) Stroški za časopise (»Vestník«, »Žárský«, »Obzor«, »Buditel čítárny«) 37.000 K.

Gospodarsko delo: predavanja, kurzi, ustanavljanje raznih gospodarsko-finančnih podjetij, kakor Kreditni zavod, Urad za potovanje, slikarna v Telči itd.

Najzadnje se je zahvalil predsednik vsem, ki so sodelovali v »N. J.«, posebno se je zahvalil žurnalistiki in uradom in uradnikom »N. J.« ter končal: Mnogo nalog in dela še nas čaka. Ne izgubimo upa v boljšo bodočnost, ne zgubimo upa v zmago in predvsem ne zgubimo ljubezni k našim manjšinam.

Bodimo složni v obrambi zemlje in otrok v naših manjšinah.

Ob priliki tega jubileja je izšla tudi spominska knjiga, ki prinaša med drugim slike manjšinskih šol ter diagrame, ki predstavljajo delo »N. J.« Isto je nudila tudi jubilejna razstava, ki je bila otvorjena od 13. do 20. listopada.

## Slovenska Straža.

### SLOVENCI, KUPITE:

1. Lepo posestvo, obstoječe iz 20 oralov zemljišča, velikega hotela, prostornih hlevov, gospodarskih poslopij in lednice, 1 velika hiša pripravna za trgovino, parna pekarja, mesarija, mlin in žaga je v kraju, kateri je narodno zaveden in ima velik promet, na prodaj. Proda se celo posestvo skupaj, ali pa pekarija, mlin, žaga in hiša skupaj, oziroma vsako podjetje samo zase ter hotel in mesarija s poljubnim delom zemljišča ali pa s celim zemljiščem vred. Kupec, ki kupi celo posestvo skupaj in potem proda mlin, žaga, pekarijo itd. vsako zase, se pudi lep dobitek. Posestvo se proda le Slovencu ali zavednemu Slovanu.

2. Restavracija pri kolodvoru v jarko prometnem kraju, s slovensko okolico, se v najkrajšem času proda.

3. Malo jezero v romantičnem kraju, ki se čudovalo hitro razvija v moderno letovišče se proda. Ali se najde med Slovenci podjeten človek, da ustvari novi raj?

4. Na narodni meji na Koroškem so naprodaj tri lepa posestva.

5. Na Koroškem, v bližini jezera in železnice je naprodaj lepo posestvo za ceno 24.000 K z vsemi pripadninami (gospodarsko poslopje, njive, travniki, 14 parcel gozdov, hišna oprava). Samo se kratek čas naprodaj.

6. Posestvo 31 oralov okroženega sveta, blizu 17 oralov še precej lepega gozda, 4 orali travnikov, trije orali paša, 7 oralov setve, zraven umetni mlin in žaga z gospodarskim poslopjem. Cena 10.000 K. Nemci preža na to posestvo! Hitro naj se oglaši slovenski kuper!

7. Trajno delo dobe v nekem kraju: 1 kovač, 1 krojač in 1 čevljar. Zelo dober zaslužek.

8. Strojne ključavničarstva bi se rad izučil v Ljubljani deček iz Koroške. Učil bi se štiri leta, da dobi hrano in stanovanje. Naj se oglaši kak ljubljanski mojster in sprejme dečka.

Natančnejša pojasnila o vseh navedenih točkah daje »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Katero društvo proda dobro ohrajanje tamburaške inštrumente in sicer: 2 bisernici, 1 herdo, 1 prvi in 1 drugi brač in drugo bugarijo. Ponudbe z navedbo cene na »Slovensko Stražo«.

Užgalice v korist obmejnega Slovencem, še niso povsd udomačene. Skrbite, da jih vsi trgovci in trgovci naročijo pri »Gospodarski zvezli« v Ljubljani!

Nekaj novega. Priporočamo, da kupujete špiritu Žitne drože iz »Prve jugoslovenske tvornice droži: Josip Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica 8«. Fina kakovost, najboljši izdelek v korist »Slovenski Straži«. Požkusite in priljubile se vam bodo. Pazi na ovitek, kjer je rdeče natisnjeno na eni strani: »Drože te prodajajo se v korist naši »Slovenski Straži«, na drugi strani: »Drože te prodajajo se v korist bratom »Obmejnem Slovencem«.

»Slovenska Straža« prav toplo priporoča ta novi domač izdelek.

Naše gospodinje kupujte kolinsko kavino primes z napisom: »V korist obmejnem Slovencem in s pečatom »Slovenske Straže«. Ne verjamejte gospodaricam, da je kak drug izdelek boljši. Podpirajte tudi v tem »Slovensko Stražo« in domače slovensko podjetje!

Raba narodnega kolka naj postane splošna! Zlasti za praznike ga naročite!

Pozor! Sredi decembra izidejo krasne umetniške razglednice »Slovenske Straže«. Že zdaj jih priporočamo in sprejemamo naročila. Ne kupujte za Božič drugih! »Stražine« razglednice so uporabne za vsako priliko in so res krasne.

### Slomškov dar čez 20 K:

Na gostiji Marije Finžgar in Janeza Frasa, nabranu po gdč. Maliki Finžgar, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 24 kron.

### Slomškov dar po 20 K:

144. Dar neinenovane v počesčenje spomina umrlega M. Škarbarja iz Barkovlj pri Trstu, 20 K.

145. Veseli gostje, nabrali ob blagoslovju nove hiše Jakoba Janeža, trgovca v Kostričnici, 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Po g. I. Sajovicu nabranu pri Flegrju na ženitovanju g. Mikuža ob Šentiljskem vinu, potom licitacije »staré kastrole«, 10 K. — Anton Tkavc, stolni vikar v Mariboru, 1 K 32 v. — Veseli družba Pak-Bauman-Golob v St. Ilju v Slovenskih goricah, 3 K. — Mihal Žmavc, trgovec, Rajhenburg, 10 K. — Veseli gostje Elizabete in Antona Smeh, gostilničarja na Mestinju, ob 25letnici poroke, 3 K 60 v. — Nabranu na gostiji Valentina Dobaj in Marije Žavcen, pri Sv. Križu nad Marib., 11 K 86 v. — Jurij Rozman, župnik, Kovor, 10 K. — Žbirka na ženitovanju parov Danielijev, pri g. Ahacu v Prevaljah, 11 K 50 v. — Čisti dobitek predavanja »Jeruzalemski roman« v Vipavi, 26 K. — A. Jamnik, župnik v Selcih pri Kamniku, 5 K.

### Sklad Mohorjanov 1910:

42. Mohorjani Frankolovo, po g. Gregorju Presečnik, župniku, 5 K. — 43. Mohorjani v Poljčanah, po g. Alojziju Cilenšček, župniku, 20 K. — 44. Mohorjani v St. Ilju v Slovenskih goricah, po g. Antonu Kolar, župniku, 10 K. — 45. Mohorjani Logaves, po g. Stefanu Singer, župniku, 3 K. — 46. Mohorjani St. Martin in Vodnjan, po gosp. Franu Marinčič, župniku, Kojsko, 10 K. — 47. Mohorjani Sv. Benedikt, po g. Franu Zmazek, župniku, 10 K. — 48. Mohorjani v Kozazah, po g. Josipu Kuhačka, župniku, 1 K. — 49. Mohorjani Gotovlje, po g. Jakobu Zupančič, župniku, 5 K. — 50. Mohorjani v Polzeli, 10 K. — 51. Mohorjani Gorje pri Bledu, po župniku uradu, 21 K 40 v. — 52. Mohorjani Gomilsko, po g. Ivanu Grobelšek, župniku, 20 K. — 53. Mohorjani Št. Vid nad Valdekom, po g. Frideriku Repolusk, župniku, 5 K. — 54. Mohorjani Kopriva, po g. Josipu Knavu, župniku, 3 K. — 55. Mohorjani - bogoslovci ljubljanski, po g. I. Oberstar, 3 K 20 v. — 56. Mohorjani Reteče pri Skofji Loki, po g. I. Meršolj, župniku, 4 K. — 57. Mohorjani v Podkrnosu, po g. I. Wieser, proštu, 6 K. — 58. Mohorjani v Konjicah, po g. Martinu Jurhar, kaplanu, 15 K. — 59. Mohorjani Sv. Križ tik Slatine, po nadžupnem uradu, 24 K.

## Tržiške novice.

t Prvo javno predavanje o zgodovini Tržiča, katero je imel veleč. gosp. profesor dr. Jos. Gruden zadnjo nedeljo, je privabilo toliko poslušalcev, da je bila društvena dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Predavanje nam je v glavnih potezah podal vso zgodovino Tržiča do požara, ki je leta 1811. uničil velik del našega trga. Naj omenjam nekaj najvažnejših stvari. Ze v starem veku je vodila čez Ljubelj tovorna pot, ki je tvorila zvezo južnih dežela s severnimi in je bil prav živahan. Zato je bilo naravno, da se je ustanovila naselbina pod

Zupan je zapustil mojo sobo, ne da bi me pozdravil, zabavljal, žugajoč in preteč z rokami kakor obseden. Jaz si med tem izčistim in operem rano, dennem gori malo prilepka in nudim potrepljivo novemu figaru levo lice.

Pogledal sem se zopet v zrcalo. Prebita stvar! Sem li mogel s tako spremenim obrazom oditi okoli in ponujati blago lastne tvrdke. Stokrat bolje bi bilo, če bi se bil podal na svoj posel z dolgo, zanemarjeno brado ...

Da, tako napravim: popoldanske ure porabim v to, da si ogledam место; jutri se pa lotim svojega posla. In tako sem tudi storil. V stolni cerkvi se nisem mogel načuditi krasnim umetniškim proizvodom in umotvorom, videl sem tudi grob Krištofa Kolumba;

vstopil sem zatem v čarovniško palačo arabskih kraljev, Alcazar, ki se je kar zibala v razkošnem prelestju barv in zlatnin, vsa blesteča, mamljiva. Težak vonj naranč je plul po vzduhu poetičnih perivojev, kjer so predsedali ure in ure, utopljeni v nepopisljiva sla močni, veseljaški sultani! ... Razumel sem, da ni nič kaj pretiran španski pregovor, ki veleva:

Quien no ha visto Sevilla

No ha visto maravilla!

Ne ve kaj čudež je

Kdor ni Sivilje videl še!

Ulice čarobnega mesteca so se v onih mračnih urah kar trle živahnega hrupnega ljudstva ... Ah, ono andaluzijsko ljudstvo, vitko, junonično-st

Vaša ročica pač ni posebno spretna in nežna! Pazite, ker moja koža je zelo občutljiva ... Ahi! ... kosmata kapa! zavpijem na ves glas. Barbéro je postal zelenkasto bled. Na desnem licu me je bil pošteno urezal. Rana je bila dolga več nego štiri centimetre in krije iz nje curljala.

»Upropastili ste me!« zavpijem sila razkačen. »Ako ne poznate Vašega posla, zakaj se pa potem ponujate ljudem?«

»Prosim za odpuščanje, ampak ...

»Odpuščanje! aha! Ali ste nemara mislili, da prisostvujete Corridi? ... (boju z biki). Zasolili ste mi eno estočado, kakor jo privoči le espada zbesnemu biku. Zagotovim Vas, da si celo življenje zapomnim brivca iz Sivilje.«

»Ampak, ekselenca, jaz nisem brivec.«

»Ne? ... Pa kaj ste potem?«

»Jaz sem Alcade (župan) mesta.«

Ljubljem. To je bil stari Tržič sredi Šentanske doline. V listinah se imenuje »Forum Lubelinum«. Med leti 1320. do 1350. pa se je, najbrže vsled močnega potresa, utrgal precejšen kos Košute, ki je podsul to naselbino. V ljudskem spominu je še vedno ohranjen spomin na stari Tržič. Stiški samostan na Dolenjskem je nato dal zidati cerkev na mestu, kjer stoji sedaj farna cerkev, dal je napraviti gostinec za popotnike, ki so potovali čez Ljublj, kmalu so se v obližju naselili kovači, nastale so fužine in tako je zraštel sedanji Tržič, ki se je imenoval Novi Tržič (Neumarktl) v nasprotju s starim. Posebno so se postavili Tržičani ob francoskih vojskah. Celo neka narodna pesem opeva njihovo hramost in opisuje, kako so se »meštrali« za svojega ljubljenega cesarja. — Bodite izrečena gosp. predavatelju za njegovo izredno zanimivo predavanje najtoplejša zahvala. Bog plačaj!

**t Drugo javno predavanje** bo zopet v nedeljo 27. t. m. ob štirih popoldne v spodnji društveni dvorani. Govoril bo g. Fr. Terseglav o zelo zanimivem vprašanju. Kdor utegne, naj pride; ne bo mu žal. Vstop je vsakemu prost.

**t Nesreči.** Kakor je »Slovenec« že poročal, je stroj zmečkal delavcu Roku Kralj levo roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico, kjer so mu odrezali polovico roke. — 23. t. m. ponoči je začelo gojeti v stari Bučarjevi fužini. Došli ognjegasci so hitro omejili ogenj. Fužina je bila zavarovana.

**t V mrežo se je vzel** pet let stari divji kozel (Steinbock) g. barona Fr. Borna. Menda se je naveličal divjega živiljenja po naših planinah in je hotel postati »nobel«. Prepeljali so ga namreč v cesarski grad »Schönbrunne«.

**t Kako se zagovarja »Naprej?«** Predzadnjici smo »Naprej« dokazali, kako nesramno je zavijal »Slovenčeve« notico o draginji. »Naprej« je nato zbral vso svojo salomonško modrost, da bi se zagovarjal in pravi, da se naši »listi vedno bolj zaganjajo v socialne demokrate«. To je ves zagovor. Z drugimi besedami bi se to reklo približno takole: Človeku dokaže sodnik tatvino, za kar mu naloži primerno kazeno. Tat se čuti krivega, a se tudi zagovarja: Takile ste gosp. sodnik! Vidite, da sem kradel, pa bi me vsaj pustili pri miru; sedaj ste me pa še obosodili, dosti grdo je to od Vas. — Kaj mislite rdečkarji, koliko velja tak zágovor? Ravno, toliko kot vaš v zadnjem »Napreju«.

### Jeseniske novice.

**j »Narod«** je preteklo soboto ozmerjal Jeseničane z zaspanimi naprednjaki, ker nočejo z njim čez drn in strn, ter vpije: »Domačini, sedaj — pri občinskih volitvah — pokažite, da ste res vi domačini, ne pa fajmošter in kaplani!« Jeseničani so pač toliko pametni, da ne bodo šli za ljudmi, ki prirejajo svobodomisne shode. Vedo pa tudi, da so bili jeseniški župniki vedno domačini med Jeseničani, ko še Humrovi bogovi niso vedeli, se bo-lita ali oni ptujec kdaj pritepel na Jesenice zgago delat. Zato pa bodo pametni Jeseničani šli na krov, zoper Feretrove!

**j O liberalnem gospodarstvu** pod Humrovo ero bomo o priliki še spregovorili resno besedo. Tedaj bomo videli,

kdo je imel takrat od občine korist, ali občani ali ptuji, ki so občino sesali. Pa nam bodo pritrdiri Savčani in Ješenčani, zlasti posestniki »Murave«, da imamo prav. Pa bodo videli, da se je zadnja leta storilo za dobrobit prebivalstva več, nego se je prej desetletja! In to kljub vsem intrigam, ki so jih delali liberalni matadorji novejšemu gospodarstvu. S svetlo lučjo bomo posvetili v občinsko mesnico ter pokazali, kako daleč so jo liberalci priveli v snagi, da bi se bila skoraj oblastveno zaprla. Ko pa je hotel sedanji občinski gospodar spraviti mesnico v pravi red, so liberalci pri oblasteh proti temu protestirali. In ko je nekdo vprašal liberalnega prvaka, zakaj protestirajo proti temu, ko bo vendar občina imela od tega velikansko korist, se je odrezal: »Ker ne maramo, da bi se to izvršilo pod Čebuljevo vlado!« To je smisel za občinsko gospodarstvo! Mi nočemo nicensar očitati posameznim odbornikom prejšnje dobe; nekateri so bili osebni poštenjaki in niso vedeli, kaj se dela, ker se je delalo za njihovim hrbtom. Vedeli so pa Humri et Comp., katerim se cede sline po občinskih lonicih. Danes pa ljudje niso več slepi; in če je še kdo, mu hočemo oči odpreti!

**j Tudi naši železničarji** so jeli spoznavati, kako jih socialnodemokrati voditelji vodijo za nos. Kadar želijo kaj doseči, pa jim njihovi voditelji zbrisijo v obraz: »Mi ne maramo delavcem nič pomagati! Samo, da se jih hitro znebjijo. Pred kratkim se je zgodil zopet enak slučaj. Zato se železničarji upravičeno povprašujejo, češ, »čemu plačujemo socialnodemokrati organizaciji mesečno 1 K 20 vin.?« Ali res samo zato, da zložno žive od teh doneskov tisti, ki se jim ne ljubi prijeti za resnejše delo? Možje, otresite se te more in ustanovite si plačilnico prometne zvezne ali pa pristopite k jugoslovanskim strokovnim zvezem!

**j Lepo spričevalo** nam je dal »Narodov« dopisnik. Pravi, da novice v »Slovenčiu« inspirira »fanté, ki ne pije drugega kot vodo!« Zato so pa tudi ješenške novice v »Slovenču« vodene. Sedaj še nam je jasno, zakaj »Narodove« novice tako smrde po gerušu, kakor bi dopisnik pomakal pero v frakelj! In taki ljudje hočejo komandirati Jeseničane?

**Sokolska olimpa.** Pred nekaj časom se je dogodil v neki gostilni ta-le zanimiv slučaj. Železničar je pil svoj brizganec. Kar se prilomita v gostilno dva sokola, ki jameta take kvasiti, da je bilo mirnemu železničarju že odveč. Ker ni mogel čakati natakarice, je napisal listek, češ, da ni mogoče človeku sedeti s takimi ljudmi pod eno streho ter je položil listek s plačilom vred pod kozarec ter odšel. Na Jesenicah imenujejo take ljudi »Sokole«. Prosit!

**j Vabilo.** Jutri v nedeljo ob pol 8. uri zvečer priredi delavska društvo v svojem Domu na Savi predstavo »Na ogledih«, veselo igro v treh dejanjih, spisal Anton Medved. Narodna igra se vrši na Dolenjskem. Med presledki igra društveni orkester. Vstopnina navadna. Po predstavi prosta zabava.

### Poverjeniki Družbe sv. Mohorja! Zbirajte vsi Mohorjev dar za »Slovensko Stražo.«

sito, krasnih črnih oči, ki prihaja iz okolice v tisti slikoviti nosi, in pa bele mule, zavite v rahle, bingljajoče prame! ...

Ozračje je kar odmevalo patetičnih zvokov, sladkih popevk, in vmes so brenkale srebrnočiste sirune pavk in kitar ...

Ko se zopet vrnem v hotel, mi sporoči Pedro, da želi nj. ekscelencia baron di Peraspina, italijanski poslanik v Madridu, z menoj govoriti. Želji gospoda poslanika se nisem smel ustavljati in sprejel me je z največjo naklonjenostjo.

»Imam li čast govoriti z gospodom Filiberto Tagliolini, agentom?«

»V plutovinskih zamaških. Ekscelencia veleva?«

»Je-li res, da ste se dali obriti od sivilskega župana?«

»Žalibog, istinito! Naj le pogleda ekscelencia, kako mi je obraz razmrcvaril! K sreči me je obril samo na pol, kajti inače bi me pošteno vrezal tudi na drugi strani!«

»On je globoko razjaljen. Vsaj veste, kako viteški so Španjolci?«

»Da, ekscelencia, čital sem Don Quijota; kdo bi si bil vendar mislil, da je bila roka, ki je tako rahlo vodila sem in tja britev, roka velečislanskega gospoda župana Sivilje.«

»Bodisi karkoli, on zahteva zadovoljenja: mož je zelo nervozan, bolan na

živcih, in če bi se vi temu protivili, lahko še umre vsled žolča.«

»Vsaj sem se že pri njem oprostil.«

»Ne zadostuje.«

»Pa kaj? Zahteva morda, da se bojujeva?«

»Nikakor; veliko manj: zahteva samo, da vi njemu to storite, kar je on vam.«

»Obriti ga na pol?«

»Uganili ste. Ustregli boste tudi meni, če ga zadovoljite, kajti, ponavljam vam, mož je čudak in nervozen. Edino na ta način poravnata dolgove in stvar bo srečno končana.«

»Pokorim se, ekscelencia. Jutri zjutraj obrijem sivilskega župana.«

Slučaj je bil zares komičen. Postal sem nakrat brivec, in sicer sivilski brivec — barbiere di Siviglia. V spominu so mi kar plesali mični, ognjevitni, poskočni zvoki Rossinijeve opere: spomnil sem se zopet in gledal v duhu grofa d'Almaviva, Rosino, don Bartolo, don Basilio ...

Mož beseda podal sem se drugi dan v županovo hišo.

»Oprostite,« me nagovori štirivoglato, čokato človeče, »jaz bi ne mogel miren biti, če mi zadoščenja ne dasne. Nemara je moja misel misel slaboumeža, ampak ker je vas obril en Alcada, ne bodi tudi vam zoprno, obriti enega Alcada.«

»Prosim, samo na pol.«

### Idrijske novice.

**i Proračun** mestne občine za leto 1911. je bil razpoložen od 12. do 26. novembra. Navajamo nekatere stvari iz proračuna.

**i Doklade se zvišajo.** Letos plačujemo 40 odstotkov od hišno-najemninskega davka, 75 odstotkov pa od zemljiškega, občne pridobitne, prihodnine in javnemu poleganju računov zavezanih podjetij. Za l. 1911. predlaga županstvo zvišanje doklad na 50 odstotkov od hišno-najemninskega in 85 odstotkov od ostalih davkov.

**i Proračun** izkazuje primanjkljaj tudi še potem, če se zvišajo doklade, kakor jih predlaga županstvo. Manjka županstvu 16.760 K, za katere ne predlaga nobenega pokritja. Morebiti bo v tekočem letu toliko prebitka? Kaj gotovega seveda ne moremo reči.

**i Redni stroški** so proračunjeni na 89.460 K, izredni na 60.712 K, skupno 150.172 K. Posamezne postavke med rednimi stroški so: I. Uprava zahteva v obči 15.268 K, več od lani 762 K, posebno radi povišanja plače pisarniških uslužencev. II. Uprava mestne imovine. Za leto 1910. je znašal proračun 4480 K, za leto 1911. predlaga županstvo 17.340 K, torej 12.860 K več. Za nakup zemljišč je doiočenih 3000 K, za vzdrževanje mestnih poslopij 12.000 K. Katera poslopja ima županstvo v mislih, ni navedeno, skriva se za temi 12.000 K pač znana čitalnica h. št. 509. III. Za ceste, ulice, trge in izprehajališča je v proračunu 19.400 K, več od lani 4240 K, ker je posebno za ceste v mestu zvišana postavka od 2000 K na 5000 K, za mostove, brvi in ograje od 400 K na 1000 K ter za kanale in jarke od 2000 K na 3000 kron. IV. Zdravstvene in blagotvorne zadeve. Za 1910. je bilo proračunjenih 16.244 K, za leto 1911. predlaga županstvo 22.103 K, torej 5859 K več. Za mesoglednika Trevna je zvišana remunerasija od 720 K na 840 K. Za razširjenje vodovodov se predlaga 4000 K, za javno perišče 1000 K. Županstvo predlaga tudi za napravo desinfekcijskega aparata 2400 K. Ubožnemu zavodu bo treba pokriti nedostatek v znesku 8974 K, 1000 kron več kakor za leto 1910. Županstvo predlaga namreč za leto 1911. »Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v Idriji« podpore iz ubožnega zavoda 3000 kron, torej 1000 K več kot in letu 1910. V. Šolstvo, znanost in umetnost. Proračunjenih je 14.949 K, blizu 3700 K več kot za tekoče leto. Obrtno-nadaljevalni šoli bo šlo po proračunu 1400 K in ne več samo 1000 K, podpora visokošolcem predlagana je tudi 1000 K več, namreč 3000 K VI. Raznoterosti bi po proračunu pobrale 300 K.

**i Izredni stroški.** Mestnim hranilnicam v Ljubljani, Idriji in Kranju gre na obresti posojil in amortizacije 28.712 kron. Razen tega predlaga županstvo: za zgradbo nove mestne klavnice 20.000 kron, za regulični načrt 2000 K in za regulacijo Nikove prvi obrok 10.000 K.

**i Pokritje** je razvidno iz enake razdelitve. Uprava v obči bo dala 670 K, uprava mestne imovine 129.160 K, zdravstvene zadeve 1800 K, šolstvo 1732 kron, raznoterosti 50 K. Če primerjam torek stroške v znesku 150.172 K s pokritjem v znesku 133.412 K, se kaže pri menjkljaju 16.760 K.

**i Mestne davčne** so proračunjene naslednje: Od hišno - najemninskega

davka naj bi se pobiralo 50 odstotkov (letos je 40 odstotkov), kar bi oneslo 7821 K, od zemljiškega davka, občne pridobitne itd. naj bi bilo 85 odstotkov (letos 75 odstotkov), kar bi dalo 112.280 kron, mestna doklada na žgane in opojne pijače, in sicer 20 st. od hektolit stopinje navadnega in 10 st. od litra poslagenega žganja, bo oneslo 3200 K, tržna pristojbina 400 K, sejmna stantnina 110 K, mestni lov 210 K in pasji davek 140 K.

**i Cerkveni pevski zbor** je proslavljen minoli torek na prav dostenjen način zavetnico cerkvenega petja, sv. Cecilio. Zjutraj ob sedmi uri se je pri sv. maši pela lepa Jos. Gruberjeva »Missa Dominicalis«, ob osmi uri zvečer pa je isti pevski zbor priredil v Didičevi dvorani koncert s prav raznovrstnim sporedom. Mešan zbor je štel čez 50 pevskih grl ter je v občo zadovoljnost proizvajal skladbe naših domačih skladateljev J. Aljaža, P. H. Sattnerja in A. Foersterja, tudi moški zbor je večkrat nastopil, posebno pa je ugajal ljubki Mašekov čvetrospev »Pri zibelki«, ki se je moral na splošno željo ponoviti. Vsa čast vrlim cerkvenim pevkam in pevcom in g. pevovodju Jos. Grudnju Popolnoma prav je g. dekan v svojem nagovoru omenil, da se brez truda nič ne doseže. Nič manj pomenljive pa niso bile besede staroste idrijskih pevcev g. Fr. Kosa, ki je priporočal pevcom in pevkam toli potrebno logo. Mi pa kličemo: Pridno in vztrajno naprej dc vedno večje popolnosti!

**i Katoliška delavska družba** priredi v pondeljek, dne 5. decembra t. l. v veliki dvorani hotela Didič Miklavžev večer z zanimivim sporedom. Vstop je dovoljen samo članom in njihovim družinam. Vstopnina 20 v za osebo, otroci v spremstvu staršev vstopnine prosti.

**i Prevrnli in poškodovali** so se trije potniko-šoferji in voditelj Vogelnik na poti v Idrijo. Na ovinku so prenaglo zavili in ker je cesta gladka, je omahnil voz in so vsi v sneg padli. Nekteri so se pobili na glavi, g. Vogelnik je pa dobil na roki precešnjo poškodbo. Vendar večje nesreče ni bilo. V enem tednu bodo že vsi zdravi.

**Ceste in vodovodi na Kranjskem od I. 1908-1910.** Poroča dežel. odbornik dr. E. Lampe. V deželnem zboru sem sicer sicer podal že poročilo o zgradbah deželnega odbora v pretekli dobni. A glede na veliko množino prošnja in predlogov, ki se stekajo pri deželnem odboru, je treba, da objavim natančen pregled tega, kar se je izvršilo, in glede bodočega dela sestavim stavbeni program.

V nobeni deželi naše države se ni primeroma toliko storilo, kakor na Kranjskem v zadnjih dve- in polletnih dobi od strani deželnega zastopa. Ometiti se hočem tu samo na stavbeno dežavnost, ki se je bavila predvsem s cestami in vodovodami.

IZ preteklih let se je nabralo toliko gradiva, da je polno pripravljenega dela klicalo po izvršitvi, ko sem prevzel ta referat leta 1908. Kajti v stavbenem uradu so leželi načrti za zgradbe, ki so bile že dozorele za razpis. Te stare stva-

da poravnam svoj dolg; oko za oko, zobra za zobra, brado za brado . . . Če hočete, vas pustim, da si pripravite

ri, ki so večinoma bile vse tako nujne, je bilo treba pred vsem izvršiti. Ozirali smo se na to, da po možnosti v vsakem okraju nekaj izvršimo, da tako vsa dežela postane deželna sadov našega dela. Seveda smo se pa morali ozirati na dejansko potrebo in tam zastaviti vso silo, koder bi bilo nadaljno odlašanje v veliko škodo prebivalstvu.

V treh stavbenih sezona se je sedaj dokončala ta prva doba naše delavnosti. Prihodnje leto si sestavimo nov delovni načrt. Zato je pa umestno, da sedaj pregledamo, kaj je ustvarila ta sedaj dovršena doba.

Iz tabel je razvidno, da smo v tej dve- in polletni dobi preskrbeli z zdrovo pitno vodo 99 vasi s 30.272 prebivalci.

Ravno vodovodi nam dajo izredno mnogo opravila. Kranjska dežela s svojim kraškim svetom trpi na pomanjkanju vode, in to pomanjkanje je vzrok gospodarske in kulturne zaostalosti. Mnogokrat sem slišal ugovor, da preveč žrtvujemo za vodovode, a izkušnja me je prepričala, da hodimo pravo pot. Zdrava voda je tako neobhodno potreben pogoj za človeško življenje, za ljudsko zdravstvo, za gospodarstvo, zlasti že živinorejo, da so naši, sicer veliki izdatki za vodno preskrbo popolnoma upravičeni.

Dežela je prispevala k stroškom za te zgradbe po 25 % do 30 %. Več kot dve tretjini stroškov pride na državo in na udeležence. Država plača večinoma 40 %, ostalo interesentje. Ker je

torej državni prispevek mnogo večji od deželnega, je torej v največjo štašo korist, ako to porabimo v prid udeležencem. Zahteve po vodni preskrbi so pa tako nujne, da bo še za precejšen čas ravno to med najvažnejšimi deli deželnega odbora. Za nobeno stvar nam niso ljudje tako hvaležni, kakor za vodo. Udeleženci ne plačajo le svojega prispevka za skupni vodovod, ampak se ne strašijo precejšnjih stroškov za hišne instalacije. V kratki dobi smo velik del naše dežele v tem oziru zadovoljili. Niti eden mi še ni rekel, kadar je dobil vodo, da mu je žal za stroške, pač pa me dan na dan preganajo oni, ki je še nimajo.

A vse pojde po vrsti!

Cest je zdaj izvršenih — nekatere se še bližajo izvršitvi — 41. To mi bo pač vsak priznal, da nismo rok križem držali. Kar stoji kranjska dežela, se ni še v taku kraški dobi zgradilo 41 cest in mostov! Dela države tu niso všeta.

To je prva skupina, obstoječa večinoma iz starih projektov, ki so bili pa pregledani in predelani. Poleg tega je podpiral deželni odbor mnogo občinskih cestnih zgradb. Nekateri kraji so se kar izpremenili po teh novih zgradbah. Promet se dviga, kraji, prej od sveta ločeni, ožive in pridobivajo na blagostanju.

Prihodnje leto se bodo delali novi projekti za cestne zgradbe. Naše prvo delo bo zdaj torej trasiranje, in tu bodo imeli okrajni cestni odbori glavno be-

sedo, da nam pridejo s svojimi predlogi!

Izvršili smo torej vsega skupaj 82 cestnih in vododobavnih zgradb. Stroški znašajo okroglo 3½ milijona kron. Od tega pride na deželo povprečno ena tretjina. K temu pride še veliko delo za osuševanje ljubljanskega barja, ki ga tu še nisem upošteval, ker ga izvr-

šuje vlada. Velika za ceste in vodovode izdana vsoča je večinoma eščia v deželi. Revno prebivalstvo je dobilo zaslužek, in jaz bi le želel, da bi bilo mogoče ves zaslužek naših del nakloniti sami domačinom. Če pomislimo, da je v tej dobi samo deželni zastop za polčetrti milijon kron novega zaslužka dal prebivalstvu, moramo reči: **Kranju** ni

## ZGRADBE,

ki se izvršujejo pod vodstvom in nadzorstvom dež. stavbnega urada leta 1910.

Tek. št.	Predmet	Približni stroški K	Število prebivalcev	Število vasil'
<b>a) Vodovodi, kapnice, uravnave i. dr.</b>				
1	Senožeče, vodovod	72.000	820	1
2	Košana — Kal,	89.000	1262	4
3	Kutežovo,	17.000	256	1
4	Vrbica,	8.000	139	1
5	Črnivrh,	24.000	506	1
6	Zagorje,	2.300	655	1
7	Vrh pri Ložu,	17.600	126	1
8	Zapoge,	20.600	168	1
9	Mošnje — Brezje,	162.000	1295	11
10	Tržiška Bistrica, uravnava	30.000	—	—
11	Strmica, vodovod	5.600	150	1
Leta 1910 pričeta v izvršitvi se nahajajoča, deloma že dokončana dela.				
12	Belsko, zajetje	2.000	150	1
13	Radlek, kapnica	12.000	80	1
14	Ustje, vodnjak in kapnica	20.000	382	1
15	Volče, napajališče	6.400	135	1
16	Iska vas, vodovod	110.000	766	4
17	Velka vas, kapnica	8.300	132	1
18	Harije,	12.500	335	1
19	Cerknica — Rakek, vodovod	420.000	4677	11
20	Naklo,	51.000	374	3
21	Ljubno — Predtrg,	84.000	1056	4
22	Ježica,	87.000	1297	5
23	Gotenica,	20.000	434	1
24	Gozd, vodnjak	1.600	64	1
<b>b) Cestne zgradbe in mostovi.</b>				
Leta 1910 pričeta, še v izvršitvi se nahajajoča deloma že dokončana dela.				
25	Ribnica, tlakovanje in kanalizacija dež. ceste	23.000		
26	Reška občinska cesta, poprava	6.500		
27	Dobrava ob Krki, most	46.000		
28	Pod Pešenikom, most na deželni cesti	6.200		
29	Tacen — Skaručna, okrajna cesta	29.000		
30	Kropa, oporni zid na okrajni cesti	3.500		
31	Lesce — Tržič, zavarovalna dela na okrajni cesti	3.100		
32	Duplje most na občinski cesti	1.600		
33	Hinje — Zvirče, okrajna cesta	240.000		
34	Ajdovec — Žužemberk — Dvor,	240.000		
35	Šmihel — deželna cesta,	53.000		
36	Malagora — Polom,	34.000		
37	Smednik — Zaloke,	16.000		
38	Novomesto, preložitev ceste mimo gimnazije			
39	Starigrad — Luščice, okrajna cesta			
40	Predgrad — Dol,			
41	Dol — Prelesje,			
42	Zagozdec — Jelenjavas — Predgrad,			
43	Čeplje — Vimol — Vrtače			
44	Čeplje, korektura Brezovega klanca			
45	Pod Veselico na Hrib,			
46	Dolac — Vidošice,			
47	Pod Kavrenko — Drašiči,			
48	Kodelovec pri Dolcu,			
49	Lužarje, most na okrajni cesti			
Leta 1909 pričeta in leta 1910 dokončana dela.				
50	Tacen, most čez Savo	155.000		
51	Polhogradec — Zalog,	118.000		
52	Vrzdenec — Sv. Jošt,	86.000		
Skupaj . .				
		2.381.500	15259	58

ki so se izvrševali pod vodstvom in nadzorstvom dež. stavbn. urada 1. 1908 in 1909.

Tek. št.	Predmet	Približni stroški K	Število prebivalcev	Število vasil'
<b>a) Vodovodi, kapnice, itd.</b>				
1	Radovljica, vodovod	179.000	2.423	8
2	Kranj,	620.000	6.330	17
3	Orehovica, Vipava,	1.900	233	1
4	Goče,	15.500	486	1
5	Griže, kapnica	10.000	198	1
6	Bogu,	7.500	104	1
7	Laže,	12.000	168	1
8	Kal (Litija),	7.120	31	1
9	Čelje,	3.100	262	1
10	Gor. Zdihovo,	5.300	42	1
11	Laseno,	2.200	32	1
12	Petelinje, vodovod	22.400	310	1
13	Preska,	16.200	228	1
14	Gor. in Sp. Šiška,	99.000	3.464	2
15	Podkraj,	8.400	515	1
16	Gradišče, napajališče	3.100	73	1
17	Lipljenje, vodnjak	1.800	114	1
<b>b) Ceste, mostovi, i. dr.</b>				
18	Smartno-Litija, dež. cesta	27.900		
19	Dovozna cesta na postajo Verd,	42.700		
20	Čatež-Lipa, okrajna cesta	25.000		
21	Čatež-Sv. Križ,	43.900		
22	Gabrovščica - Muljava,	38.000		
23	Črmošnjice - Srednja vas, dež. cesta	23.000		
24	Toplice,	3.850		
25	Buč, kanal ob deželni cesti	3.100		
26	Vel. Lašče, most na deželni cesti	4.900		
27	Dovozne ceste k St. Janški železnici	11.800		
28	Krmelj - Tržiče, okrajna cesta	9.960		
29	Podrošt-Petrovobrdo, bodoča deželna cesta	30.000		
30	Zagradba brega Ljubljanice za varstvo mostu v Zavogljah	2.200		
Skupaj . .				
		1.280.830	15.013	41

sivilsko postajo s tovornim listom, dva odstotka odbitka.

»Stotisoč zamaškov? Pa kaj naj napravim z njimi? Ne izdelujem likerjev in ne prodajam vina.«

»To ni meni nič mar. Daste jih lahko vašim prijateljem.«

»Nerad, a moram priznati, da je vaš predlog nemogoč.«

»Jaz vas ne silim,« in znova začenem brusiti britev.

Župan je zatrepetal.

»Čujte,« pripomni, »kupim jih deset tisoč.«

»S tem ne bo nič.«

»Prosim vas, da se pomirite, ker drugače bi bila vaša zareza še daljša od moje.«

»Trideset tisoč.«

»Meni je čas dragocen, gospod moj ljubi!«

»Petdeset tisoč.«

Nasmehnil sem se in vtaknil bričev v nožnicu.

»Naj pa bo petdeset tisoč zamaškov!« vzklknem. »Verjemite mi: zarezi se

treba več v Ameriko! Novo gospodarsko gibanje daje vsakemu zasluga. Kramp v roko in pamet rabi!

## Silhouette s političnega pozorišča.

Dunaj, 25. novembra 1910.

Vi pričakujete točnih in kolikor mogoče zanesljivih poročil o dogodkih v parlamentu. Zato upam, da ne vržete v koš sledičnih kratkih skic, narejnih na podlagi lastnih poizvedovanj in kombinacij. Lahko bi rekel, da zajemam takoj iz kotla, v katerem se kuha dunajska politika, a povem vam, da samo pobiram, ker dostop do tistega kotla ima le malo oseb, ki imajo sposobnost zato, seveda dostikrat je tudi kdo nima, pa se vendar štuli vmes. Torej paberki in silhouette, katere so mi na razpolaganje. Evo jih! . . .

### Priprave.

Meseca julija se je razšla državna zbornica v znamenju slovenske obstrukcije. Baron Chiari, predsednik proračunskega odseka, je rajši odložil predsedstvo, nego bi nastopil proti slovenskim govorom naših poslancev v odseku. Nemci tedaj niso hoteli forserati načelnega vprašanja o razpravnem jeziku v odseku, ker niso hoteli razbiti vladne večine in niso marali tesneje združiti slovanskih poslancev. Zato je ostala italijanska fakulteta in naš boj proti njej v ospredju . . . Nekaj tednov kasneje so se začela pogajanja med Čehi in Nemci v češkem deželnem zboru. Premirje je potrebno, tega nihče ne taji tako z državnega stališča kakor tudi s stališča češke dežele. Modus vivendi med obema narodoma se mora ustvariti. In recimo, da so Nemci in vlade res nesebično iskali izhoda iz homatij, ki jih provzroča narodni boj v lepih čeških deželah, se ne motimo prav nič, ako trdimo, da vlade niso vodili samoti nagibi, ampak je hotela imeti spravo na Češkem v prvi vrsti za to, da osami nas Slovence, da razbijte »Slovensko enoto« in vsekako osami »Slovenski klub« in potem, ako mogoče izpolni obljubo Italijanom. In kakor veste, so v tej smeri bolj ali manj odkrito delali nekateri liberalni češki in jugoslovenski politiki, pisali liberalni listi teh narodov.

Sprava na Češkem sicer ni narejena, a dela se od raznih strani na to, da bi izolirali nas. Snuje se enotnejši »Češky klub«, napovedana seja »Slovenske enote« se je v zadnjem trenutku odpovedala in dr Šusteršič se slika Čehom od vseh strani kakor sam bognas-varuj — die Rücksichtslosigkeit von Laibach — ki išče samo svojih la-vorik.

Na vse načine se hoče podkuriti samoljubje čeških voditeljev, ki pustijo vodstvo »Slov. enote« dr. Šusteršiču, ko vendar gre vodstvo Slovenov v Avstriji s v o b o d o m i e l n e m u češkemu narodu. Mi se smejemo, ki slišimo, take glasove, kakršne smo tolikrat čuli tudi v domačih logih. Mi smo tudi mirni in hladni! Vlada in Nemci, kakor tudi Čehi vse naše odporne sile še ne poznajo!

### Italijanska fakulteta!

Mi jo Italijanom v italijanskem ozemlju gotovo privoščimo. Italijani so

upali, da bodo že letos imeli svojo fakulteto, pa je še ni, seveda ne po krivi- di Italijanov. Ti so storili, kar je bilo mogoče. A če so storili svojo dolžnost napram Italijanom vladu in Nemci, je drugo vprašanje. Ti svoje obljube niso držali. Zakaj ne, sem že namignil zgoraj. V proračunskem odseku zgubiva italijanska fakulteta svojo aktualnost, in po zaslugu naših poslancev prihaja v ospredje vprašanje o razpravnem jeziku, ki se mora in se bo v odseku go-tovo prej rešilo, kakor pa vprašanje italijanske fakultete. Nemci ne morejo prenašati, da bi se v odsekih govorilo drugače, kakor nemško. Že julija meseca so silili v Chiariju, naj napravi na-silstvo na naših poslancih, toda ta-krat je mož to odklonil, morda se vlad še ni zdel primeren čas in je odložil predsedstvo. A sedaj? V seji nemške »Narodne zvezze« se je razpravljalo tudi vprašanje predsedstva v proračunskem odseku in tu se je sklenilo, da baron Chiari zopet prevzame predsedstvo pod gotovimi pogoji. In baron Chiari, ki je meseca julija igrал vlogo konciliantnega predsednika, je izjavil, da izvolitev sprejme, seveda pod gotovimi pogoji in je zadnji odstavek po-šteno podčrtal. In to pomeni, da nastane v proračunskem odseku namesto boja za italijansko fakulteto, boj za razpravni jezik. Namesto boja za italijansko fakulteto v proračunskem odseku bo nastal vihar, ki bo usodepoln ne samo za italijansko fakulteto ampak tudi za sedanjo zbornico. In predznaki tega viharja se že kažejo, kakor vidimo bliske na večernem nebu, predno prihruje vihar. Včeraj je zboroval draginjski odsek. In tu je začel češki socialni demokrat Johannis govoriti češki. In tu so bili Nemci, pa bo-disi krščanski ali svobodomiseln takoj v ognju, začeli so ugovarjati češkemu govoru in nemški socialni demokratje so vso stvar komaj potlačili, da ni na-stal splošen požar iz zgovorom, da Johannis ne zna nemški. Tak požar nastane v proračunskem odseku! Zdi se, da se Nemcem in vladu še ne zdi pravi trenutek in na vse kriplje si prizadevajo odgoditi razpravo o italijanski fakulteti in če mogoče za sedaj še spraviti na drugi tir, a tako, da imajo vedno pripravljeno, če se jim bo zdelo potrebo-vo ustaviti delo v parlamentu. Vlada pa sedaj potrebuje prostot pot za pro-računski provizorij in še nekatere druge reči.

### Politična lakota.

Na večer pred otvoritvijo državnega zabora so zborovali socialni demokratje pod arkadami mestne hiše. Navzicle slabemu vremenu sem se pomešal med pisano družbo, da si od bliže ogledam ljudi, ki po nalogu socialno demokratičnih poslancev predstavljajo lačne proletarce. In reči moram: Te ljudi sem si drugače predstavljal! S svojo drago, novo sukno, lepim klobukom in — čemu bi se sramoval — tudi obilnim životom; — sem čisto spadal mednje. Nihče se ni ogledaval zaradi mene, češ, ta pa ni naš! Lakota jim ni zevala na obrazih in zavijali so se v tople suknje, ki niso bile nič cenejše kakor moja in puhalo so smodke boljših vrst, le tu pa tam je bilo opaziti človeka s smrdečo pipo ali cigaretto. Na teh ljudeh se ni opažilo toliko telesne lakte kakor pa politične lakote. In govorí

»Jest že mislem, de u držal. Če puhipintar Breskvar ena reč u roka uzame, tu t ja tku skp spopa, de ja ni za naranzen spraut. Pusebn zdej se u pumuju, ke se u bavu, de na u spet zavle gespuda Hribarja u kašna šrafngna pršou, koker je že enkat.«

»Tu je lari fari! A misleš, de se jest gespud dohtar Trillarja zdej kej bl bujim, ke sm biu zavle nega šrafan, koker sm se ga preh? Prou nč; še gliche s iz tega na strim, zarežal sa gespud placrešpehtar nad gespudam Bolčum Pepepat.«

»Kua uš režu nad mana? A sm jest teb kej naprej metu šrafngna; de se pa zdej gespud dohtar Trillarja na bujiš, tu pejd pa kašn brajnik na plac prpou-dvat, ne pa men . . .«

»Špeterita se pa le sama; pa še Breskvarja uzemta zraven, ke on se zna tud tku špeterat in šimfat, de kar cujne pu luft leteja. Jest pa nism ustvarjen za špeter. Veselu budite, de mate u zvrševalnem udvore ldi, k sa bli zarad leberalcu ubsojen! Ti jh ja dobr puznaja. Če čta pa še kej iz mana guvort, pa pridita zvečer dol h Flegari u Udmat. Flegar t ma že tak vinček iz Št. Ila ud žepana Talarja, de se t začne srce smejet prec, ke ga u glaš zagledaš. Če s pa začneš enkat iz nim duša prvezvat, ja pa tud tku prvečeš, de bi drži kokor sam Breskvarju klajster! Astn na svidenje!«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

so bili krvavi, vsklikalo se je proti oderuhom z živili in stanovanji in potem smo šli pred parlament, kjer so pa na stražniki lepo odgnali. A nekaj teh lačnih proletarcev je v posesti mandatov, zato smo včeraj in danes nadaljevali shod v zbornici. In včeraj po prvem govoru so socialni demokratje na vsa usta razkrivavali svojo lakoto, ko so kričali nasproti ministrsk predsedniku: »Na vislice z njim!« Tako krvavi seveda mi nismo, tudi tiste politične draginje in ladeki ni pri nas, kakršna vlada pač v gotovih strankah. Naša zbornica se stara, kmalu bo štiri leta, kar so bile volitve in nove volitve bodo kmalu, morda prej, kakor se splošno misli. Zato si pa v zbornici pripravljajo stranke tla za bodoče volitve. Vse se pripravlja za volivni boj. Socialni demokratje imajo geslo: Cena živila in meso! Proč s kmečkimi oderubi! In enako ljubezljivo jim odgovarja stranka krščanskih socialcev, ki bo imela s socialnimi demokratami največ opravka. »Proč z ljudskimi sleparji!« je tenor njihovih govornikov, ki morajo razkrivavati praznoto socialno demokratičnih fraz in argumentov. Danes je polemiziral trgovinski minister Weisskirchner s socialnimi demokratimi. In reči moramo, da je govoril spretno, ne toliko kakor trgovinski minister, pač pa kot voditelj krščanskih socialcev tik pred volivnim bojem.

### Bilinski.

O Bilinskem je rekel znan politik, da je maček, ki pade vedno na noge, pa ga vrži odkoderki in kakorkoli. Nikdar ne prileti na glavo. Je pa tudi trdoživ kakor maček. Tolci ga, kolikor ga hočeš, on se dere po svoje, če treba tudi tako, da presune svoje preganjalce. Včeraj je predložil proračun. Proračun za tekoče leto je izkazoval velik primanjkljaj in tedaj je Bilinski jamral na vse pretege. In vsak dan je našel druge načrte novih davkov, s katerimi se mora pokriti primanjkljaj. Novih davkov sicer ni dobil in včeraj je na-enkrat prišel s proračunom za bodoče leto, ki ne izkazuje primanjkljaja, ampak celo prebiteit in o nujni potrebi davkov finančni minister nič ne govorí. V tem je cel Bilinski! Ali je farbal svet lansko leto, ko je avstrijske finan- ce slikal v tako temnih barvah, ali pa leto, ko je vzel svitljše barve? Ali je pa to samo »govor iz odprtega groba«, kakor je vskliknil neki poslanec, kateri vsklik so pa takoj zadušili.

### Hospitant.

Culi ste, da je hrvaška stranka (Biankini-Ivčević) podpirala pri dopolnilnih volitvah v Dalmaciji liberalca Smoldlaka, ki je bil tudi izvoljen. Zarari tega so izstopili iz stranke skoraj vsi duhovniki v Dalmaciji, in čulo se je, da stopijo iz »Zvezze južnih Slavena« nekateri poslanci, aka ta sprejme Smoldlako med se. Dosledno bi bilo, da bi hrvaška stranka svojega zaveznika spravila pod streho svojega kluba timboli, ker Smoldlaka ni čisto nič bolj liberalen kakor je Tresić, Hribar ali kdo drugi izmed njih. Pa to se ni zgodilo! Recimo, da bi se res zbrali, da bi v tem slučaju izstopilo iz »Zvezze« par poslanec, se zdi nam, da se ni zgodilo to iz tega strahu, ampak velikobolj zato, ker v tem trenutku bi ne ugajalo numerično oslabljenje »Zvezze« tistim, ki imajo momentano vodstvo »Zvezze« v rokah in hočejo biti plačani od vlade za svoje delo. Zato ostane za sedaj Smoldlaka samo hospitant. »Zvezza južnih Slavena« bo pa uganjala, kakor čitamo v glasilu voditelja »Zvezze« v »Na-rodnom Dnevniku« pametno in

### praktično politiko.

Kaj to pomeni, dobro ve hofrat Ploj, ve pa tudi slovenski narod, najbolj pa to čuti liberalna stranka. Od tedaj, kar uganja »Zvezza« praktično politiko, od tedaj, ko je liberalno časopisje in nekateri liberalni poslanci ob-sodilo našo obstrukcijo in se postavilo v službo dunajske vlade in sovraštva do dr Šusteršiča, je liberalna stranka dobila v obliki batin tudi plačilo za to, glej: nepotrditve Hribarja, imenovanje Elsnerja itd. V tej smeri se bo nadaljevala »praktična politika«, katere posledice bo mirno prenašal tisti, ki vodi »Zvezzo«, obenem pa čaka, kdaj bo imenovan za predsednika senata pri upravnem sodišču. Po poročilih časni-kov je zborovala včeraj »Zvezza«. Tam se je pač govorilo o nepotrditvi župana Hribarja, a prav nič se ni razpravljalo o imenovanju Elsnerja. V tej smeri se bo delala praktična politika!

Ko bom kaj izvedel, kar se mi bo zdelo, da Vas zanima, Vam bom pa zo-pet pisal. Dotlej pa zdravi!

Spominjajte se pri vseh pri-revitvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

## Državni zbor.

Dunaj, 25. novembra.

### Draginja.

Zbornica nadaljuje razpravo o sredstvih proti draginji. Trgovinski minister dr. Weisskirchner je danes odločno odgovarjal na včerajšnja izvajanja soc. demokrata Glöckla. Oglasili so se seveda soc. demokrati z vedenimi medkljici, ki pa govornika niso spravili iz ravnotežja. Rumuniji je menjajo odprt, toda še čez nekaj let bodo mogoče dobivati iz Rumunije meso, ker je ondi veliko pomanjkanje živine. Ko srbska skupščina in naš parlament odobri trgovinsko pogodbo s Srbijo, odprtta bodo meja tudi Srbiji.

Razni krogi zahtevajo, naj se pre-pove izvoz živine. To pa je mogoče le pod gotovimi pogoji, ki jih dovoljujejo trgovinske pogodbe.

Stališče vlade je, da se v prvi vrsti povzdigne domača živinoreja. Dalje hoče dovoliti uvoz argentinskega mesa v določenih množinah za nekatera mesta. Vlada se hoče potruditi, da doseže ugodnejše trgovinske pogodbe z balkanskih deželami, da omogoči pre-bivalstvu večji zaščitnik pri raznih zgradbah.

V ta namen zahteva od vlade pod-odsek za zgradbe stanovanj 200 milijonov. Vlada pa je včeraj izjavila po fin. ministru, da hoče v teklu let dovoliti le 25 milijonov.

Zveza agrarnih poslancev se je danes posvetovala o korakih, ki naj jih storiti v varstvu domače živinoreje. Vladi da odpor ni všeč, ker se boji javnih demonstracij. Je pač težko vsem ustrezeti.

Jutri bodo zbornica nadaljevala in v torek končala razpravo o draginji.

X X X

### Obč. volitve v Slov. Bistrici.

Poslanec dr. Verstošek, je danes vložil interpelacijo na ministra za notranje posle glede občinskih volitev v Slov. Bistrici. Interpelacija označuje nečuvano postopanje župana Stiegerja, Versolattija, Orača in Arzenška, zahteva preiskavo in razveljavljenje volitev.

### Poslanec Fon

je vložil v današnji seji interpelacije radi pospeševanja cvečičarstva, radi znižanja voznine za zgodnjih krompir na progi Gorica (južni kolodvor) - Volčjedraga - Gorica (državni kolodvor), radi zvišanja državnega prispevka za zgradbo ceste Dobrova - Vipolže - St. Frjan, radi skrčenja brezobrestnih posojil kmetovalcem za obnovitev po trti-ni uši opustošenih vinogradov.

X X X

### Mogočnik brez moči.

Češki državnozborski klub je včeraj volil predsednika. Mladočehi so posvetili ostalim češkim strankam, naj volijo za predsednika dr. Kramařa. Ko je pa volil popoldne klub predsednika, je predlagal Udržal za predsednika Fiedlerja. Mladočehi niso ugovarjali. Fiedler je dobil 52, Kramař 20 glasov, 2 glasovnici sta bili prazni. Fiedlerja so volili agrarci, katoliško-narodna stranka in radikalci, člani in hospitanti mladočehškega kluba so volili Kramařa. Fiedler naznani, da se hoče pred vsem posvetovati s člani mladočehškega kluba, kateremu pripada. Ko so se zopet otvorili, izjavili Fiedler, da ne more sprejeti izvolitve. Sejo so zopet prekinili. Stranke sklenejo, da volijo Fiedlerja. Pri volitvi dobi Fiedler zopet 52, Kramař en glas, 16 glasovnic je bilo praznih. Fiedler zopet odkloni izvolitev. Sledi živahn, burna razprava. Udeležil se je tudi Kramař, ki resig-nirano izjavil, da je postal vsled poraza nesrečen človek, mogočnik brez moči. Sejo zopet prekinejo. Sklenejo, da sme prevzeti Fiedler predsedstvo, če izvolijo Kramařa za podpredsed. Predlog se odkloni, ker bi moral izpremeniti klubo-va pravila, česar pa nočjo. Končno dovolijo Mladočehi Fiedlerju sprejeti predsedstvo brzopogojno. Fiedlerja izvolijo nato za predsednika vzklikoma. Mladočehi so pri volitvi le trije navzoči. V predsedstvo so bili izvoljeni poleg Fiedlerja Udržal, Hruban in Klofač, v parlamentarno komisijo pa Prašek, Rolšberg, Stanek, Mastalka, Začek, Horsky, Šramek, dr. Hajn.

### Nemška jeza na Mastalka.

Znano je, da obstruirajo v proračunskem odseku slovenski poslanci predloga o laški fakulteti, kakor tudi, da je odstopil načelnik odseka Chiari. Nemci so pričakovali, da skliče Mastalka takoj odsek, a ker tega še ni storil, so zdaj grozno hudi nanj in hočejo v zbornici predlagati, da mora Mastalka sklicati proračunski odsek.

## Poljedelske tečaje

priredi kranjski deželni odbor tudi to zimo po raznih krajih dežele. Dne 23. novembra t. l. so se o tej stvari posvetovali v deželnem dvorcu pod vodstvom deželnega kulturnega referenta grofa Barbo in v navzočnosti vladnega zastopnika c. kr. deželnega vladnega tajnika dr. Mathiasa voditelji tečajev in predavatelji ter sklenili, da bo predvsem 4. in 5. decembra t. l. tečaj v Studenem. Predaval bodo o sadjarstvu c. kr. kletarski nadzornik Franc Gombač, o živinoreji, umetnih gnojilih in pridelovanju krme dež. živinorejski nadzornik inženir Jan. Rataj; o zadružništvu dež. zadružni komisar dr. Lovro Pogačnik. Ta tečaj bo vodil g. Gombač.

Dne 18. in 19. decembra t. l. bosta tečaja v Št. Vidu pri Vipavi in v Kočah. Predaval bodo isti gospodje, ki se menjajo (polovica en dan v Št. Vidu, drugi dan v Kočah), in sicer, o splošni živinoreji deželnih mlekarstv in živinorejski nadzornik Radoslav Leggart, isti o umetnih gnojilih in pridelovanju krme; o zadružništvu s posebnim ozirom na mlekarstvo inž. Rataj; o sadjarstvu dež. sadj. inštruktor Martin Humek. Oba tečaja bo vodil g. Leggart.

Na Dolenjskem bosta ista dneva tečaja v Dobropoljah in v Višnji gori. Tudi tu bodo se predavatelji menjali. Predaval bodo o splošni živinoreji dež. strokovni učitelj Anton Planinšek; o umetnih gnojilih in pridelovanju krme prof. Franc Pengov s knezoškofijskih zavodov; o prašičereji ravnatelj kmetijske šole na Grmu Viktor Rahrman, o zadružništvu dr. Lovro Pogačnik. Vodja g. Rahrman.

Dne 6., 7. in 8. jan. 1911 bodo predaval, menjajo na Vinici in v Adleščih o vinarstvu in kletarstvu c. kr. vinogradni nadzornik Bol. Skalitzki; o sadjarstvu dež. strokovni učitelj Rudolf Zdolšek, o prašičereji in govedoreji ravnatelj Rahrman, o zadružništvu dr. Pogačnik. Vodja Skalitzki.

Iste dni bo za Gorenjsko in ljubljansko okolico tečaj v Goričanah, ki ga bo vodil g. Leggart. Isti bo predaval o živinoreji, g. Humek o sadjarstvu, o zadružništvu, o umetnih gnojilih in pridelovanju krme pa prof. Pengov.

Dne 15. in 16. jan. 1911 bo poljedelski tečaj pod vodstvom g. Gombača v Čatežu na Savi. Predaval bodo o sadjarstvu g. Humek, o vinarstvu in kletarstvu g. Gombač, g. Leggart pa o prašičereji, umetnih gnojilih in pridelovanju krme ter o perotinarnstvu.

Dne 22. in 23. jan. 1911 bosta tečaja v Zužemberku in v Vevti vasi pod vodstvom ravnatelja Rahrmana. Predaval bodo v obeh tečajih gg.: Skalitzki o vinarstvu in kletarstvu, Rahrman o umetnih gnojilih in pridelovanju krme, Zdolšek o splošni živinoreji in o prašičereji, dr. Pogačnik c. zadružništvu.

Dne 29. in 30. jan. 1911 bo tečaj v Škocjanu: Predavajo o pašnivosti in prašičereji g. Rahrman, o sadjarstvu g. Humek, o vinarstvu in kletarstvu g. Skalitzki, o zadružništvu g. dr. Pogačnik. Vodja ravnatelj Rahrman.

## Za mladino.

**Robinzon starši.** Katoliška bukvarna je založila, kaj lepo knjižnico s podobami za otroke z mikavno sliko na naslovni strani in kaj živimi pestrimi, otroški domišljiji primernimi barvnimi slikami med tekstrom. Barvne slike so celo transke. Povest o Robinzonu stopa tu pred otroško dušo z vso svojo mičnostjo in prikupljivostjo. Kdo hoče zdaj ob Miklavžu in Božiču svojim otrokom podariti kaj resnično vrednega, naj mu kupi »Robinzon staršega«. Stane 1 K 40 vin. in se dobi v »Katoliški bukvarni«.

**V zverinjaku.** Kolikokrat naletis v slovenskih hišah na nemške knjižice s podobami za otroke! To pač ni prav, ker saj prvi vtisi in prvi pouk mora pri otroku pač biti v mili materinščini. Zlasti podobe iz živalskega življenja imajo otroci radi in če je zraven besedilo, ima to še večji poučni namen in je tembolj koristno za otroka. »Katoliška bukvarna« je založila tako knjižico »V zverinjaku«, kjer so čez dve ceili notranji strani velike barvane podobe najrazličnejših divjih, oziroma tujih živali, zraven pa mično in zelo počutno besedilo v verzih. Slike so tako nazorne, žive in lepo izvedene, tako da izobrazujejo tudi lepočutje. Na trdem kartonu zelo trpežno vezano v platnu stane ta knjiga, ki je kakor nalašč za Miklavž ali Božič za otročice, 1 K 50 vinarjev, zgorj broširana pa 90 vin. Dobbi se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

## Dnevne novice.

**+ Poljaki in Jugoslovani.** V zadnjem času se opaža, da se Poljaki vedno bolj zanimajo za Jugoslovane in njihove težnje. Predsednik Poljskega kola in predsednik delegacij v zadnjem sedanju je v svojem sklepnu govoru se jako toplo spominjal tudi Bosne in jugoslovenskega vprašanja ter naročal vladu, naj posebno skrbi zlasti tudi za slovanski jug. Njegovo glasilo »Slovo Polskie« je napisalo o tem obširen uvodni članek in na koncu povdariло, da je bil srečen slučaj, da je letos ravno Poljak bil predsednik delegacije. Na ta način so dobili Poljaki priliko, da na javen, slovesen in oficijalen način pokažejo Jugoslovom svoje simpatije in stopijo v prijazne razmere z velikim delom jugoslovenskega prebivalstva.

**+ Hrvati in naš nedeljski shod v »Unionu«.** List »Dan«, ki izhaja v Splitu, prinaša tako obširno poročilo o našem nedeljskem shodu v »Unionu«. Obširno skicira vse govore in celo prireditev. Potem obžaluje, da nimajo tudi Hrvati tako mogočne organizacije kot Slovenci in sklepa z željo, da bi se tudi Hrvati oglašili na podoben način.

**+ C. kr. kmetijska družba in liberalci.** Izvrševalni odbor liberalne stranke pozivlja v »Slovenskem Domu« liberalne člane kranjske kmetijske družbe, naj ne izstopijo iz družbe niti kot člani, niti naj ne odlagajo mest kot podružnični funkcionarji. Končno pozivlje izvrševalni odbor liberalne člane, naj nadalje »neumorno« delajo za družbin prospesh in napredek. Radovedni smo, kakšno bo to delo in če bo »neumorno«!

**+ Obrnonadaljevalne šole na deželi.** Mudivši se v Radovljici sem zvezdel, da morajo obiskovati obrtno nadaljevalno šolo tudi deklice, ki se uče raznih obrtij in da je razposlal začasni vodja obrtnonadaljevalne šole g. Šega v Radovljici uradna pisma, v katerih zatrjuje, da morajo obrtne vajenke to šolo obiskovati vsled ministrskega ukaza. Kolikor je znano, tega ministrskega ukaza za obrtnonadaljevalne šole po deželi na Kranjskem nikjer ni in bi bil torej g. Šolski vodja Šega ta poziv na lastno roko v svet poslal. Razglas ministrstva za javna dela z dne 28. januarja 1910, št. 1910, govorj sicer o dopustitvi deklic k temu podku, nikjer pa ne govorji o kakem tozadvenem ukazu. Ce pa je v resnici kje tak ukaz, naj ga g. Šega blagovoljno objavi. Cutil sem se dolžnega, to zadevo javnosti sporočiti, ker je mnogo takih šol na Kranjskem in je ta stvar načelne važnosti, zlasti če bi se moral vršiti skupni poduk dečkov in deklic v poznih večernih urah. Kaj bodo pač rekli k temu šolniki in dobrí krčanski stariš?

**+ Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi** ima svoj II. redni občni zbor v zimskem tečaju 1910/11 dne 28. novembra t. l. ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Društva Arnošta z Pardubic«. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zборa; 2. čitanje zapisnikov bratskih društev; 3. poročila odbornikov; 4. slučajnosti.

**+ Organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem.** Na izvanrednem občnem zboru organizacije okrožnih zdravnikov, ki se je vršil 23. t. m. v hotelu »Union« v Ljubljani, je bil namesto odstopivšega načelnika g. dr. Petra Defrancechija, ki se preselil v Gorico, izvoljen načelnikom g. dr. Alojzij Homann, okrožni zdravnik v Radečah, njegovim namestnikom pa g. dr. Fr. Hubad, okr. zdravnik iz Škofje Loke.

**+ Nadučitelj g. Jakob Marn umrl.** Z Viča-Glinc se nam poroča: Tu je včeraj zvečer umrl letos vpokojeni nadučitelj g. Jakob Marn. Zadnjih 15 let je v obči zadovoljnost na Viču vodil šolo in cerkveno petje. Pri ljudeh je bil vsled svojega mirnega značaja zelo prijubljen in spoštovan. Na bližajoč se smrt se je prav lepo pripravljal in je ta teden ob sv. misijonu pobožno prejel sv. zakramente. Pogreb bo jutri ob pol 4. uri popoldne na viško pokopališče. — Naznanjena predstava »Sveta Elizabeta« se je vsled pogreba g. nadučitelja preložila na prihodnjo nedeljo, to je dne 4. decembra t. l.

**+ Naši dreadnoughti.** Posneli smo po drugih listih, da so pred kratkim pričeli graditi v Trstu druge avstro-ogrski dreadnoughti. Poročilo ni bilo istinito. »Stabilimento tecnico« je namreč pričelo že meseca julija 1909 graditi oba dreadnoughta. Dela tako mitro napredujejo, da zdrči prvi dreadnought v morje 11. aprila 1911, drugi pa julija 1911, oktobra pa uvrste oba velikana v vojno mornarico. Prva naša dreadnoughta obsegata po 21.000 ton. Dolga bosta 154 m. Gonila ju bosta 14-binska stroja. Prevožila bosta 22 morskih milij na uro. Topovi: 12 Skodovih

50 kaliberskih, 305 m. dolgih topov. Takoj, ko izpuste prva dva dreadnoughta v morje, prično graditi dva nova. Tretji dreadnought prično graditi spomladji v puljski državni ladjedelnici, četrти se pa prične graditi v »Stabilimento tecnico«. Tretji in četrtni dreadnought bosta močnejša in večja kakor prva dva in bosta obsegata 24.000 ton s turbinskima strojema 50.000 konjskih sil. Popolnoma za boj sposobni bodo vsi štirje novi dreadnoughti začetkom leta 1914.

**+ Še nekaj o »rokovnjačkih«.** Poglavlje o bratcih Ris iz Cerknice se nadaljuje. Desetletni Janezec, ki ima še vedno pravico hoditi v prvi razred, je po ločitvi od Matevžka zašel iz Ljubljane na Vič. Tam so ga predstavili županstvu. Priovedoval je, da je doma dne 12. novembra pogorela hiša, oče in mati so umrli in zapustili osem sinov in pet hčer, ki so morali sedaj iti okrog po svetu. Na Viču so mu obljubili častno spremstvo na pot v domovino in ga zatočasno vtaknili pod ključ. Janezku pa to ni posebno ugajalo. Zato si je kmalu pomagal venkaj v prostoto naravo ter šel med svet iskat razkopljenih bratcev in sestric, katere bo moral pa dolgo iskat, če jih bo hotel najti toliko, kakor jih je našel na Viču, ker ima le štiri bratce in dve sestri. Tudi domov bo še lahko prišel in bo videl, da hiša ni pogorela, marveč, da še stoji in v njej prebivata oče in mati, živa in zdrava, ki jima pa ti izgubljeni sinovi ne delajo posebne časti. O Matevžku vše zgodovina za sedaj še to, da je iz Cerknice pohognil iz občinskega zapora bos in brez vseh sredstev. Ko so ga pa prijeli v Ljubljani, je imel dobre čevlje in nekaj denarja ter je od spremilevaca zahteval, naj mu gre kupit sira in žganja. — Toliko v pojasnilo vsem tistim, ki jim bosta morda Matovžek in Janezec se privedovala o svoji žalostni usodi, da se jim bolj gotovo omeči srce in se jih hitreje usmilijo. Sicer pa nam Cerkničanom ni prav nič dolgčas po teh ljubeznjivih bratcih.

**+ Podgrad v Istri.** Nova cerkev, ki se je začela graditi lansko leto, je sedaj dovršena in se bo slovesno bla-goslovila tretjo adventno nedeljo, dne 11. decembra t. l. Posvečevanje nove cerkve pa se bo izvršilo, ker smo še vedno brez škofa, prihodnje poletje.

**+ Nova odredba radi policijskih ur, plesov in licenc.** Deželni odbor kranjski je sestavil okrožnico na vse županstva na Kranjskem, v kateri jim daje ukaze in navodila v zadevi posilen, policijske ure, plesa, licence in vsega, kar spada v delokrog občin v oziru alkoholizma. Okrožnica bo razposlana okoli Božiča. Depositali jo bodo tudi vsem župnim uradom in šolskim vodstvom v informacijo. Da jo bodo pa vsi, ki se zato zanimajo, poznali, jo bo — če bo le prostor dopuščal — objavila v celoti »Zlata Doba«, ki jo ji bo deželni odbor v svoji prijaznosti tudi poslal. Dalje bodo zvišane takse za plese in kar je podobnega. Pa pravite, da ne napredujemo.

**+ Kava bo dražja.** Kava se vsled letošnje slabe kavine letine podraži v kratkem za 20 vin. pri kg.

**+ Povišanje stanarine častnikom in vojaškim uradnikom.** S 1. januarjem 1912 se zviša častnikom in vojaškim uradnikom stanarinu za 12 do 15 odstotkov.

**+ Brezično brzjavljanje v naši trgovinski mornarici.** Trgovinski ministri je ukazal, da morajo uvesti vse avstrijske trgovske ladje, ki prevažajo potnike iz avstrijskih pristanišč čez Gibraltar in čez Aden, brezične brzjavne aparate. Urejeni morajo biti tako, da lahko brzjavljajo vsaj 100 morskih milij daleč.

**+ Umrl.** je v Medarni veleposestnik g. Fran Toroš, star 83 let. — V Stari Loki na Kočevskem je nagloma umrl učitelj Jožef Göderer, star 52 let.

**+ Poročil.** se je danes asistent južne železnice v Gorici g. Fran Grgorčič z gdčno Stefanijo Zornovo iz Prvačine. — V Kranju se je poročil asistent na grmski šoli g. Albin Vernerjek z gdčno Anico Kumpp.

**+ Poroka bivše igralke Odilon včijavna.** Vrhovno sodišče na Dunaju je končno rešilo zadevo o veljavnosti zakona Helene Odilon z Belo pl. Pečičem. Zavrglo je razsodbe prvi sudišč, po katerih se je proglašila poroka Helene Odilon z Pečičem kot nevalidna v Avstriji. Helena Odilon, ki sedaj ni več pod kuratelo, se je svoječasno poročila civilno na Ogrskem. Sedaj pa se je nastanila v Reki ter je postala ogrska državljanica.

**+ Poročil.** se je na Rovinj pisarniški oficijant g. Janez Strukelj z gdč. Mici Pristav z Brda.

**+ Umrl.** je na Majemu Lošinju okrožni zdravnik v Lukovici g. dr. Albert Rohlik.

**+ O novi bojni ladji.** Iz Pulja se nam poroča: Ta teden so se pričele v Trstu pri »Stabilimento Tecnico Triestino« poskusne vožnje z novo vojno ladjo »Radetzky«. Ta najnovješta vojna ladja naše vojne mornarice bo priplula v puljsko vojno luko 2. decembra. Tu se bo potem vršila kolaydacija. Vojna ladja »Radetzky« ima 14.500 ton, je istega tipa kakor vojna ladja »Nadvodnik« Fran Ferdinand in še v Trstu se izdelujejoča vojna ladja »Zrinyi«. Vojna ladja »Radetzky« se bo uvrstila še v letošnjo zimsko eskadro. Prvi poveljnik te nove vojne ladje bo kapitan Fiedler.

**+ Admiral Montecuccoli na nadziranju.** V torki pride v Pulj poveljnik vojne mornarice admiral grof Montecuccoli, da nadzoruje mornarično upravo in zimsko eskadro. Admiral se bo ukrejal na vojno ladjo »Babenberg«, ker se njegova službena jahta »Lacro-ma« popravila.

**+ Ribiči utonil.** V četrtek so v Pulji potegnili iz morja moško truplo. Spoznali so v istem 49 let starega ribiča Franka. Sumi se, da je padel v vinjem stanju v morje.

**+ Poročena** sta bila 23. t. m. v Zgornji Libučah gosp. učitelj Miloš Svanjak z gdčno. Marjetto Gradišnik. Najsrečnej!

**+ Proračun zagrebške mestne občine za leto 1911.** izkazuje 5,261.589 K potrebnega.

**+ Pantheon na zagrebškem pokopališču sv. Roka** bo zgraditi II. Po-silović.

**+ Aretovana roparja.** 15. t. m. so na Vranskem aretovali orožniki, ko je bil živinski semenj. 58-letnega in v St. Jurij ob juž. železnicni pristojnega Franceta Plansteiner, ki je po poklicu mesar, a je že dalje časa od doma in je na slabem glasu. V njegovi družbi je bil Hrvat Anton Blažević, ki je bil istotako aretovan in ki trdi, da Plansteinerja ne pozna. Sumi se, da sta oba aretovanca roparja, ki ju je orožništvo že dalj časa iskalno in ki sta več let uganjala svoje hudobije po Spodnjem Štajerskem in Kranjskem. Izročili so ju celjskemu okrožnemu sodišču.

**+ Srbska seljačka stranka** se snuje na Istraškem; v ta namen se je te dni vršil srbski kmečki shod v Belovaru. Stranka bo že s 1. decembrom začela izdajati svoj list »Seljak«.

**+ Premovanje goveje živine v Šmartnem pri Litiji** smo imeli 24. novembra. Zanimanje je bilo precejšno. Prigurali so 10 bikov, 35 krav in 15 tečnic. Nek član komisije se je izrazil, da je živina lepa in da nadkriluje v tem oziru naš okraj mnoge druge okraje. Prepričani smo, da bo to premovanje dalo novo življenje naši živinoreji. Poskrbeli bo treba še za nekaj bikov, držati se enega plemena (za naš okraj tostran Save je določena siva živina), treba bo paziti še bolj na snago in živinoreja nam bo dala nov vir blagostanja. Komisija, obstoječa iz gg.: grofa Barbo,

še je odredilo novo razpravo, ki se je vršila 24. t. m. Gosp. Gril je bil obžbe goljufije oproščen, obsojen pa samo radi hazardiranja. Stieger in drugi so sedaj silno pobiti, ker niso more ugonobiti političnega nasprotnika.

Š Maribor. V sredo dne 23. t. m. se je mudil v Mariboru kot gost lavantinskega prevzvišenega knezoškofa, džakovski škof dr. Ivan Krapac. Pripeljal je z vlakom ob pol 12. uri predpolne. Ob pol 3. uri je zopet odpotoval v sudimpešto z brzovlakom.

Š Pri občinskih volitvah v Gradcu v II. razredu bil hud boj med dvema radniškima kandidatoma deželnim tavbinskim svetnikom Al. Heidejem in učiteljem Otterjem, ki je bil kandidat »Grazer Tagblatta«. Otter je prodadel. Za Heideja so bili kršč. socialisti »Tagespost«.

Š Umrl je v Sv. Križu (Hrvatsko agorje) tamošnji župnik Anton Herbelj, rojen štajerski Slovenec.

Š Razpor med mariborskimi Nemci. Ied nemškimi nacionalci v Mariboru je nastal resen razpor. Pri nedeljskem borovanju v kazni je prišlo med njimi do hudega prepira. Urednik »Marburgerce« češki renegat Jan, bi rad potkal nekak aktik za vsenemško politiko v Mariboru, zatorej se je začel en el meščanstva in organizirani nemški elavci puntati. Wastian se silno trudi, a bi ta spor poravnal. Če še poleg tega omislimo, da stopa na dan tudi neka emška kršč. soc. struja z nova, se mariborskemu vsenemštvu ne bližajo ajlepsi dnevi.

Š Meteor, čudovito lep, je bil videti 24. t. m., ob 6. uri zvečer v smeri proti Mestinju. Tako nam poročajo iz Zibike. Polenskega vrha se je slišal njegov rum v zraku in sicer v visočini kakih 20 metrov. Zažarelo je, kakor da bi bliskoma ogenj nastal. Ognjeno jedro, v sredi ognjeno-rumeno, okrog nekako bledo-rumeno meglemo, je bilo videti kakih 20 cm v premeru, meglemo rumeni koničasti rep pa kak poldruži meter dolg. Ta meteor najbrž ni padeldaleč proč. Sicer so meteori v naših krajih prav redki.

Š Nagla smrt. Iz Ptuja se poroča: Ko se je v sredo popoldan vrnila gospa Postružnik iz Rogoznice z dela domov, je našla mrtvega svojega 50-letnega otima, ki je bil pri njenem odhodu še živ. Vzrok smrti je srčna kap.

Š Pred očmi svoje žene utonil. Poštnik Anton Kosi v Gajševcih, občina Logarovec v lutomerskem okraju, je moral 19. t. m. popoldne prekoračiti na poti domov 500 metrov pred svojo hišo potok Ščavnica, ki pa je izstopila čez bregove. Kosi je v vodi zgrešil cesto ter je izginil v valovih pred očmi svoje žene, ki je ves dogodek gledala izpred kuže. Trupla doslej še niso dobili. Kosi napušča vlogo in 14 otrok, od katerih jih je sedem še nepreskribljenih.

## Razne stvari.

Dijaki pretepli gledališke igralce in razbili oder. V Madridu so predstavljali neko socialistično igro, v kateri se nahaja tudi stavek, da se secatajo proletarski mrliči zato, da združijo bogataše. Vseučiliščniki medicinci so zato med predstavo napadli oder, pretepli gledališke igralce in razdrlikulile.

Beblova žena umrla. V Curihu je umrla Avgusta Bebel, žena socialno-demokratskega vodje Avgusta Bebla. Bohala je eno leto na raku. Bila je biki nekega železničarja in poročena leta 1866. Delila je s svojim možem vse težave in vsa veselja njegovega življenja. Bebel sam ji je napisal sledče vrstice v spomin: »Nikdar nisem občeval, da sem se poročil. Ne bi bil mogel najti boljše, pripravnejše in požrtvovalnejše žene kakor je bila moja žena.«

Mis Le Neve v varetu. Znana priateljica zaradi umora svoje žene usmrčenega dr. Crippena je sklenila, da nastopi proti veliki placi pri variete predstavah.

## HRVAŠKA KOALICIJA PROTI BANU.

Hrvaško-srbska koalicija je izdala ostre komuničate proti banu, v katerem izjavlja, da je s stališča ustave abnormalno, ker izjavlja ban, da sklice sabor Še, ko se mu zagotovi indemnitet. Koalicija bi zvezala roki po kralju sklicanem saboru še predno reši svoje dolnosti, če se ukloni diktaturi. Koalicija izjavlja, da je ban odgovoren za brezpravno stanje od 1. decembra nadalje, ker ni pravočasno predložil proračuna.

## Telefonska in brzjavna poročila.

### KRIZA V »ZVEZI JUŽNIH SLAVENA«.

Dunaj, 26. novembra. V Plojevi »Zvezi južnih Slavena« je nastala resna kriza. Poslanci Dulibić, Ivanišević, Prodan so izstopili iz tega kluba. Nadaljnih izstopov je pričakovati. Poslanci I. včevič, B. Rankin, P. Perić, Vuković se sploh ne udeležujejo več sej Plojevega kluba.

### DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 26. novembra. Danes bo zbornica končala debato o predlogih draginjskega odseka. Došlo je do na vse strani zadovoljujočega soglasja, kar bo pokazal sklep zbornice.

### STAVKA TRŽAŠKIH BRIVSKIH POMOČNIKOV.

Trst, 26. novembra. Stavka brivskih pomočnikov se tu nadaljuje. Mojstri so sklicali shod in povabili nanj tudi pomočnike. Shod je bil jako buren. Načelnika pomočnikov, Braciga, so mojstri dejansko napadli.

### MESO V GRADCU.

Gradec, 26. novembra. Volovsko meso se bo v decembri zopet podražilo za 4 vinarje pri kilogramu, brez priklade bo celo 8 vinarjev dražje. Kilogram govejega mesa se bo podražil za 4 vinarje.

### SOPROGA GROFA TOLSTEGA NEVARNO OBOLELA.

Varšava, 26. novembra. Iz Jasne Poljane poročajo, da je soproga grofa Tolstega nevarno obolela in je bolezen danes ponoči dobila katastrofaln značaj. Zdravniki imajo tako težavno delo, ker bolnica noči jemati niti zdravil, niti za vedno bolj pešajoče moči potrebne hrane. Grofica izjavlja, da sedaj nima ničesar več iskat na svetu in da hoče umreti.

### VAŽNI DOGORKI.

Pariz, 26. novembra. Ruski poslanik za Pariz Izvolski je svoj dohod odložil. Poroča se, da bo imel prej daljšo konferenco s carjem in Sasonovom. Širijo se govorice o zblijanju Rusije in Nemčije radi Perzije, pri čemur bi bila tudi Francoska zelo prizadeta.

### RAZPUST ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

London, 26. novembra. Razpuščanje angleškega parlamenta se izvrši v pondeljek. Konservativci in liberalci so že otvorili volivni boj ter njihovi voditelji priredili že več volivnih shodov. Angleška vlada namerava predlagati 500 funтов šterlingov dijet za vsakega poslanca.

### BRZOJAVNE IN TELEFONSKE ZVEZE MED ŠPANSKO IN FRANCOSKO.

Pariz, 26. novembra. Danes ponoči so bile prerezane vse brzjavne in telefonske zveze med Španskem in Francoskom.

BOLEZEN BELGIJSKE KRALJICE.

Bruselj, 26. novembra. Bolezen belgijske kraljice se je obrnila na bolje. Upati je, da ji bo mogoče v treh do štirih tednih odpotovati na jug.

### REVOLUCIJA V BRAZILIJI.

Rio de Janeiro, 26. novembra. Zbornica je z 114 proti 23 glasovom sprejela amnestijo za upornike, nakar se je postal odposlanec na krov vojne ladje »Sao Paolo«, da konferira z uporniki.

### REVOLUCIJA V MEHIKI.

New York, 26. novembra. Kljub temu, da se je izboljšal položaj, se po poročilih ameriškega časopisa še vedno vrše boji v Mehiki. V bližini Chihuahne se je položaj zboljšal, ker je došlo 500 vladnih vojakov. Vsi dohodi v mesto so strogo zastraženi. Na cestah je pripravljena artiljerija. Mesti Madeira in Tomosachica so obdržali revolucionarji v svojih rokah. General Madero je z 2000 revolucionarji pri Torionu, kjer se bo vršila bitka z vladnimi četami, ki so se istotam utaborile pod povojstvom gener. Trevino. Obe vojski ste enako dobro oboroženi. Vladne čete v Parratu zahtevajo ojačanja in sicer kavalerije. O novih uporih se poroča sedaj tudi iz pokrajine Tepuc na zahodni obali, kjer je bilo doslej mirno. Brzjavni promet na polotok Jutaga in na jug je prekinjen.

### SPOPADI MED JAPONCI IN KITAJCI.

Peterburg, 26. novembra. Došle so vesti, da je na korejski meji došlo do krvavih spopadov med Kitajci in Japonci.

### RUSKA DUMA PROTI ODPRAVI SMRTNE KAZNI.

Peterburg, 26. novembra. V ruski dumi je po dolgi debati z 161 proti 131

glasov bil odbit predlog socialistov in kadetov, naj se odpravi smrtno kazen.

### VIHARJI.

Buenos Aires, 26. novembra. Tu in v pokrajini so bili veliki viharji. Na tisoče dreves je izruvanih. Mnogo oseb je mrtvih. Brzjavne zveze so porušene. Škoda je velikanska.

## Ljubljanske novice.

Ij Občni zbor »Zveze Orlov«. Jutri, v nedeljo, 27. t. m. se vrši v Ljubljani IV. občni zbor »Zveze Orlov« po nastopnem sporedu: Zbirališče Orlov v veliki dvorani »Uniona« od sedmih do četr na osmo uro zjutraj. Odhod iz »Uniona« točno ob pol osmi uri zjutraj v Alojzijevišče k sv. maši. Po sv. maši odkorakamo skupno v »Union«, kjer se vrši občni zbor po slednjem sporedu: 1. Poročilo tajnika in blagajnika. 2. Statistika. 3. Poročilo načelnika. 4. Organizacija in delo okrožij. 5. Uredba prireditve za leto 1911. 6. Volitev predsedstva in nadzorstva. 7. Slučajnosti. Isti dan po občnem zboru se vrši v veliki dvorani hotela »Union« javna televadba, počenši ob 6. uri zvečer.

Ij Javna televadba Orla. Jutri, v nedeljo, 27. t. m., ob 6. uri zvečer predredi ljubljanski Orel javno televadbo v veliki dvorani »Uniona«. Spored te prireditve je zelo raznovrsten. Poleg prostih vaj in sabljanja bodo proizvajali Orli tudi marmornate kipe, ki so zelo krasno sestavljeni. Slike se pretvarjajo v raznih pozicijah ter se prelivajo v krasne skupine. Po televadbi kot zadnja točka pa bodo velika alegorija, razsvetljena z reflektorjem: »Slava Orlom«. Ker cene prostorum niso pretirane, je upati na veliko udeležbo. — Po javni televadbi prijetljski sestanek pri mizah. — Na zdar!

Ij Vstopnice k javni televadbi Orlov se prodajajo v trafiki gospoda Šoukala, Pred Škofijo, in eno uro pred začetkom televadbe pri blagajni. — Vstopnina: Rezervirani sedeži po 3 K; sedeži na balkonu po 2 K; sedeži v dvorani po 1 K; stojišča na galeriji in v dvorani pa 60 vin, Orli pa 20 vin.

Ij Predavanje pisatelja župnika Finžgarja v Ljubljani. Prihodnjo sredo točno ob pol 8. uri zvečer predava v dvorani S. K. S. Z. pisatelj župnik F. S. Finžgar. Že danes opozarjamо občinstvo na to izredno zanimivo predavanje. Vstop vsakemu prost.

Ij Knjigovodski tečaj S. K. S. Z. se prične danes ob 8. uri zvečer v družbenih prostorih.

Ij Mešani zbor »Ljubljane« ima skupno danes ob ½ 8. uri zvečer v dvorani S. K. S. Z.

Ij Otvoritev kranjske lovške razstave. Danes ob 12. uri opoldne se je otvorila v »Mestnem Domu« kranjska deželna lovška razstava. Deželni glavar Fr. pl. Suklje je otvoril razstavo s slednjimi besedami: »Na cesarskem Dunaju je bila mednarodna lovška razstava od maja do oktobra pod pokroviteljstvom prvega lovca v Avstriji, našega cesarja Franca Jožefa I. Bilo je zastopano na tej razstavi inozemstvo, kakor tudi avstrijske dežele. Težko bi nam bilo, ako bi ne bila zastopana na tej razstavi tudi Kranjska. Pripravljali odbor je izvršil v tem oziru polnoma svojo dolžnost pod predsedstvom kneza Windischgraetza. Kranjska je ob tej priliki pokazala, da ima tudi v lovskem oziru mnogo zanimivosti. Naravno je, da ni bilo mogoče, da bi prišli vsi Kranjci na Dunaj ogledati razstavo. Zato je prav srečna misel, da se je priredila v Ljubljani kranjska deželna lovška razstava, katere pomen je poučen in instruktiven. Lovstvo ni samo šport, samo zabava, temveč je velikega pomena tudi v izobraževalnem oziru. Otvarjam kranjsko deželno lovško razstavo ter pozivam, da ob tej priliki zaklicemo našemu presvetemu vladarju, cesarju Francu Jožefu I., prvemu lovcu, trikratni »Zivijo!«. Navzoči so se pridružili temu klicu. Med njimi smo opazili dež. odbornika dr. Lampeta in dr. Pegana, dež. predsednika barona Schwarza, vladnega svetnika Chorinskega, Otona pl. Apfaltrera, Rud. grofa Margherija, zastopnika »Slovenskega lovškega društva« in druge.

Bilo je številno zastopano tudi častništvo, na čelu jim ekselencista fml. Matuschka. Tako se je otvorila kranjska dež. lovška razstava, katere obisk najtopleje priporočamo. Kdor je videl kranjski oddelek na Dunaju, mora priznati, da je razstava v »Mestnem Domu« še lepša, ker pridejo posamezne skupine še bolj do veljave kakor je bilo to na Dunaju vsled skromnega pro-

stora mogoče. Razstava je velezanimiva ne le za lovca, ampak tudi za lajika. Predvsem je omeniti velik vzorec prazgodovinskih stavb na koleh z ljubljanskim barjam. To delo se je tako posrečilo, da je škoda, če bi se ne ohranilo v deželnem muzeju. V drugem kotu nas presečeni lovški koča s Triglavskim pogorjem. Koča je natančno posneta po znani Malnerjevi koči. Sredi dvorane je postavljen cel gozd s svojimi prebivalci. Tu vidiš velikanskega medveda, ki trga kozo, divjo mačko, kako preži na jerebice, jazbeca, ki ravno gre iz brloga, lisico, volka, divjega petelina, fazane itd. Gozd oživlja seničice, ki veselo letajo po dvorani. Leva stena dvorane je okrašena z rogovjem srnjakov in roglji gamzov. Na nekaterih vise zlate in srebrne svinjenje, odlike z Dunaja. Veliko skupino rogovja in rogljev je pa razstavilo »Slovensko lovško društvo« in umetniško izdelan napis se kaj lepo poda. Znani preparator gosp. Schulz je razstavil nekaj izredno lepih preparatov divjih petelinov, ruševcev, snežnih jerebov itd. Vrlo zanimiva je tudi skupina vodne divjadi. Tu vidiš vse mogoče vrste rac, čapelj itd. Pozabiti ne smemo kranjske špecialitete — polhov. Za kranjske polhe je vladalo na Dunaju tako zanimanje, da je tukajni krznar gosp. Krejči dobil mnogo vprašanj, kje bi se doble pasti in kako se polhe lovi. Priznati se mu mora, da je damska garnitura, ki jo je napravil iz poljih kožic, za damski svet gotovo zelo vabljiva. Dalje bi bilo omeniti staro orožje in stare pasti. V tej zbirki je videti kaj zanimive izdelke. Pa tudi lepe moderne puške so razstavljene, in sicer jih je razstavil naš v lovskih krogih po svoji solidni postrežbi znani puškar Fr. Ševčík. Zadruža ljubljanski čevljarije v je razstavila prav lepo lovško obutev; delo je lično. Drogerija ponuja strihnin in druge strupe, ki se jih vprablja za pokončevanje lisic, kun in drugih roparic.

Ij Umrl je g. Valentín Vrančič, krojač in vpokojeni paznik. Blagi pokojnik je oče sedanjega staroste Kat. društva rokodelskih pomočnikov, delovodje Rudolfa Vrančiča, in je bil prejšnja leta tudi sam član društva in je zlasti kot izboren pevec v dobrem spominu. — Kat. društvo rokodelskih pomočnikov se udeleži z lastavo pogreba, ki bo jutri v nedeljo, 27. t. m. iz hiše žalosti na Poljanski cesti št. 75. Gg. družbeniki, zlasti gg. pevci, naj se kolikor mogoče v obilnem številu udeleži pogreba. Sestanek je ob 1. uri v Rokodelskem domu.

Ij Prvo delo blagajnika narodno-napredne stranke. G. Adolf Ribnikar je z ozirom na to, da je podal dr. Trillerju in dr. Tavčarju izjava, obsojen na 50 K globe. Prvo delo novega blagajnika narodno-napredne stranke je torej — štetni kronice za psovke!

Ij Prememba posesij. Gospod Josip Balon namerava za 70.000 kron kupiti hišo, v kateri se nahaja dobroznanost gostilna »Pri fajmoštru«. Stvar je sedaj pri ministrstvu, ki mora nakup te hiše dovoliti.

Ij Zopet nesreča s puško. V Rožni dolini je včeraj basal flobert-puško 15letnega sin z larskega delavca Tomejca Klemen. Puška se je dečku sprožila in ga tako ranila, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico

neki gospodinji 10 K vreden puran, ki bode postal svoj čas za kurjega tatu osoden. Orožništvo je namreč dognalo, da je le-tega purena prodal tat nekemu posetniku na cesti med Šiško in Ljubljano za 2 K 80 šil. Dognali so da je bil ta možakar leta 1873. v Gradcu rojeni brezrocelni slaboglasni delavec Fridek Fuchsberger, ki se klati večinoma po ljubljanski okolici in drugod ter se preživlja s tativnami in goljufijami. Lisjaka sicer še niso dobili v pest, toliko je pa gotovo, da roki pravice ne odide. Nosi siv suknjič črne blače, kolesarsko čepico ter govori nemško in slovensko. Torej, okolčani, pozor.

Ij **Prijet požnalec.** Dne 30. septembra t. l. je do tal pogorela na Illovcu z mrvo napolnjena šupa Marije Ahličeve, posestnice na Karlovski cesti št. 17. Včeraj popoldne je policija aretovala delavca Ivana Jovana, vulgo »Jančeta«, rojenega v Št. Vidu nad Ljubljano, zaradi hudodelstva požiga in je tudi priznal, da je on zažgal Ahličovo šupo in se je tako hotel nad njo maščevati, ker parkrat ni ustregla njegov prošnji. Dne 30. septembra se je podal h kozolecu z neko kovinasto cevjo, v katero je vtaknil svečo in volno ter jo zasmobil, vsled česar je nastal požar, ki je celo poslopje vpepelil vkljub pomoči na lice mesta došlega požarnega gasilnega društva. Policijska komisija je Jovana in nekega njegovega tovariša še isti večer izsledila v neki žganjariji ter ju kot osumljenca takoj prijela. Le-ta pa sta krivdo zvršala na nekega neznanega moškega, ki je prišel prejšnji večer pod kozolec prenočevat z neko žensko, s katero sta baje zjutraj blizu kozolca kurila in kuhalila, potem pa odšla na barje. Policia je nato po barju napravila pogon in aretovala več sumljivih oseb, katerim se pa ni moglo ničesar dokazati. Jovan je sedaj pri zaslijanju hudodelstvo priznal in pravi, da zato ker ga peče vest, da ne bi bili zaradi tega drugi po nedolžnem zaprti. Jovan je bil svoj čas mestni delavec in je igral ob nedeljah po gostilnah na harmoniko, potem pa je prišel za lovskoga čuvaja na Notranjsko, kjer pa je bil kmalu odpuščen. Potem je bil zopet za dninarja in je bil med tem časom večkrat kaznovan zaradi raznih nepoštenih dejanj in tudi zaradi javnega nasilstva. Posebno rad je izgoljuval in prodajal harmonike. Ker je žena videla, da je nepopolnoljiv, se je od njega ločila. Pred nekaj meseci je šel k nji v Medvode in jo nagovarjal, da bi šla nazaj k njemu. Ker tega ni hotela, je proti nji streljal, a jo k sreči ni zadel. Nato je zbežal proti Ljubljani in se sam javil policiji. Jovan je postal zadnji čas zelo delomržen in žganjepitju vdan. Izročili so ga c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

Ij **Opozarjam na oglas g. Petra Mateliča,** c. kr. konces. posredovalca za nakup in prodajo hiš v Ljubljani, Škofov ulica št. 10, in opozarjam stranke, da se varujejo neopravilnih posredovalcev, ker so se v zadnjem času pojavile za stranke, ki so se poslužile zakotnih agentov, mnogotere neprilike in tožarjenja.

### Macoh razkrinkan.

Glasilo slovenskih levičarjev je zagrozilo, da se hoče za nedeljski shod v »Unionu« maščevati s tem, da bo zacele prinašati poročila o Macohu in njegovem delovanju. Mi mu hočemo iti na roko in prinesemo za sedaj najnovije sporočilo o tem liberalnem junaku. Kar se je domnevalo že davno, se je izkazalo resnično. Sedaj prinašajo vsi poljski listi obširna poročila, v katerih se podajajo dokazi, da je bil Macoh že predno je vstopil v samostan, policijski agent. V čenstohovski samostan ni mogel vstopiti nikdo brez dovoljenja ruske vlade in to dovoljenje se je dalo samo osebam, ki so bile pri ruski policiji na dobrem glasu. Toda kljub temu je vodila previdnost božja tako, da je bila velika večina menihov dobrih in zvestih svojemu poklicu. Macoh je bil poprej občinski pisar in potem agent ruske policije v mestu Lonži. Policia je hotela imeti v samostanu svojega brezpogojnega zaupnika in mu je naročila, naj vstopi v samostan. Tu pa nikakor ni ugajal drugim poštemenim menihom in kmalu je začutil, da mu zmanjkuje tal pod nogami. Ker mu je bila njegova dvojna uloga že prenadležna, se je hotel iznebiti vsega in oditi v Ameriko. Amerikanski duhovnik Ostaševski je priobčil pisma, katera mu je pisal že pred letom Macoh iz samostana in v katerih ga prosi, naj mu preskrbi v Ameriki kakšno mesto. V teh pismih priznava dosti jasno, da hoče zbežati v Ameriko, ker mu preseda dvojna uloga policijskega agenta in meniga in se boji razkrinkanja.

**Anton Šarc Ljubljana**  
Šelenburgova ulica štev. 5  
na vogalu Knaflove ulice (nesproti glavne poste).

Znano najboljše platno za rjuhe, bombaževina, brisačke itd. — Svetarske vezenine. — Znano najboljše perilo. — Najcenejši nakup.

— Opreme za neveste! —

2965

**NESTLÉ-jeva**  
moka za otroke

Priznano redilno sredstvo  
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolnena želodcu.  
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bluvanje črevesni katar.  
Knjižica: Otroska hraničev zastopnik pri NESTLE  
Dunaj I. Biberstrasse 11.

**Rodbini Anžičeva in Schreyeva**  
naznanjata tužno vest, da njih nad vse ljubljena hčerka oziroma sestrica, svakinja in teta, gospodična

### Josipina Anžič

danes, dne 25. novembra v najlepši cvetoči dobi v 23. letu, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 27. novembra ob 1/4 4 ur iz popoldne iz hiše žalosil, Poljanska cesta 74, v lastno ramek na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadužnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Predraga rajnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani. 25. novembra 1910.

3460      **Žalujoci ostali,**

1. kranjski pogrebni zavod Fr. Dobler.

3473

### Zahvala.

V nedeljo 20. t. m., ko mi je bil slavnostno pripel zlat križec — premilostno odlikovanje Njegovega Veličanstva Cesarja, — me je počastilo toliko prijateljev in znancev, da mi ni mogoče vsakemu posebej izreči svoje prisrčne zahvale. Zato si dovoljujem tem potom zahvaliti se v prvi vrsti visokorodnemu gosp. c. kr. okrajnemu glavarju baronu Schönbergerju za prelastkov nagovor ob izročitvi visoke odlike, vsem mnogostevilnim gospodom političnim, sodniškim, davčnim, poštnim i. t. d. uradnikom, vsem gospodom zastopnikom učiteljstva, dalje gospodom županom in predstaviteljem sosednih občin ter cestnega odbora, odposlancem vrlih gasilnih društev, »Slovenskega lovskega društva« i. t. d. — za izkazano mi čast. Zlasti pa se obrača moja zahvala na obč. svetovalca gosp. Antona Kluna, za njegov globoko zasnovani slavnostni govor, in na domači občinski odbor, ki mu imam čast in ponos županovati, ker on je celo to slavljive priedel; posebno me vesele čestitke odposlanec iz Grčaric in Grčarskih Ravnj.

Vsem, ki so se me ta dan spomnili in mi pisimo ali brzo avno čestitali, vsem, prav vsem, ki so bili pri slavnosti navzoči, če že ne osebno, pa vsaj v duhu, kličem: Hvala Vam, prijatelji!

Prigorica, dne 25. novembra 1910.

Ignacij Merhar  
župan.

**MATTONIJEV  
GIESSHÜBLER**  
naravna alkalična kislina

ot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh slovenih

sapnih in prebavnih organov,

č proti želodčnemu in mehurnemu kataru. Izvrstan za otroke, prebolele in mej nosednostjo.

Najboljša dijetetična in osvezjujoča piča.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, telez postala, zdravilno kopališče pri Karlovin vrh.

Prospekti zastavljeni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, vedih speċerjiskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihail Kasnerju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV:  
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlincik:  
iz zagrebske tovarne.

začetek

začetek

začetek



Potrtem srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša mati oziroma stará mati, tašča, teta, gospa

**Marija Drašček roj. Kregar**  
posestnica in gostilničarka

danesh. dne 26. novembra ob pol 11. uri dopoldne po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramerti za umirajoče v 76. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bude v pondeljek dne 28. novembra ob pol 4. uri iz hiše zalosti Bohorčeva ulica št. 9. na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Blago rajnko priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 26. novembra 1910.

Žalujoci ostali.

### TRŽNI ČENCI

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 26. novembra.

Pšenica za april 1911 . . . . .	11·16
Rž za april 1911 . . . . .	7·96
Oves za april 1911 . . . . .	8·32
Koruza za maj 1911 . . . . .	7·64

padavina v 24 urah v mm

### Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 m, sred. zračni tlak 736·0 mm

dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetar	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
25	9 zveč.	734·4	-2·9	sl. svzh.	oblačno	
26	7. zjutr	731·9	-0·0			1·9
26	2. pop	731·7	-13	sl. jug	snež	

Srednja včernjša temp. 5·6° norm 1·5°.  
Po noči je snežilo.

Oddaja se v Polšniku p. Litija služba

3430

organista in cerkvenika

### Fatfinger-jeva pogača za pse

nedvomno najboljša piča za pse vseh pasem.

3215

Zaloge v Ljubljani:

Peter Lassnik.

### BILINSKA KISLA VODA

Izborna dietična namizna piča.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.

2590

Dobi se pri Mihail Kasnerju v Ljubljani.

### AGENTE

išče velika banka za prodajo srečk in pariprjev trajne vrednosti proti visoki proviziji in nagradi. Ponudbe naj se pošljajo na »Neue Fortuna« Budapest, V., Börse, Po tfach 78.

3468

St. 20186.

### Razglas.

Dne 2. januarja 1911. l. ob 10. uri dopoldne se bo vršilo v deželnem dvorcu (Kongresni trg) XXIII. žrebanje obveznic 4% kranjskega posojila.

### Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 22. novembra 1910.

3478

### V modni trgovini Peter Šterk Ljubljana, Starl trg 13

dobite

587

### lepa koristna Miklavževa darila

in po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I<sup>a</sup> kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbiro najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice i. t. d., i. t. d.



Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamо pretužno vest, da je naš nad vse ljubljeni soprog oziroma oče in staro oče gospod

## JAKOB MARN

nadučitelj v p.

včeraj v petek ob 8 $\frac{1}{4}$  zvečer po daljši mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v 67. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 27. novembra ob 1 $\frac{1}{2}$  4. uri popoldne iz šole na Viču na viško pokopališče.

Blagega rajnika priporočamo v prijazen spomin.

Na Viču, dne 26. novembra 1910.

Magdalena Marn, roj. Pospisil, soproga. — Tonica Ziegler, roj. Marn, Dr. Rudolf Marn, c. kr. finančni koncipist, Leopold Marn, učitelj, Marija Marn, otroci. — Robert Ziegler, učitelj, zet. — Jadwiga Marn, roj. Erzin; Pavilna Marn, roj. Majer, sinahi. — Robert, Rudolf, Milan, Smiljan, Svetovid, Dušan, vnuki.

Brez posebnega obvestila.

3466

Sprejme se zanesljiv in zmožen

# DACAR

pri Solidarno pogoditvenem društvu za užitnino za davnčni okraj Žužemberk. S kavijo imajo prednost. Prošnje je vlagati do 10. decembra t. l. načelniku Jos. Pehani v Žužemberku. 3475



Emil Dobrič, Ljubljana

Prešernova ulica št. 9  
poleg glavne pošte.

Povodom bljajučega se Milavčevih praznikov priporoča svojo vseslovensko bogato založbo trgovino

galanterije, igrač ter predmetov za darila, srečoljube in spomine. Priznano najokusnejše sohe (kipi), vase, slike in drugi predmeti za ozajšanje domov. 3476 4

= Zmerne cene! =

Solidarno blago!

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

## ALFONZ BREZNÍK

3464 (1) Kongresni trg št. 13

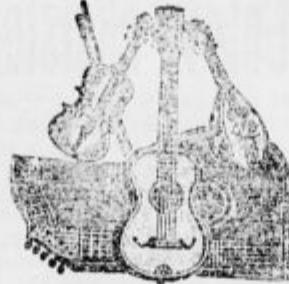
LJUBLJANA



Največja, najstarija edina domača tvrdka in izposojevalnina klavirjev in harmonike. Velikansko založbo vsega glasba, orodja, kitar, violin, citar, kitara, tamburice, harmonike, klarineti, itd., najbolj strun (tudi Waldfeld) ter muščalji. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatka, tako da je vsakomur dan po priliku, izogniti se vsljivenemu počevalju, ter si na najugodnejši dan odpičevanje nabaviti instrument prve vrste. Dverna firma Josip Čapka, Högl & Heitzmann, Stezhamer in Rösl ter Hörligel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Ljubljano meni povorilne in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente v največji zalogi in izbižbi. 10letno pismeno jamstvo. Poravnati in ugleščevanje klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemijo v zameno. Neujžita izposojevalnina.

A 121/10

8



## Oklic

v svrhu sklicanja zapuščinskih upnikov.

Dne 13. decembra 1910, ob 9. uri dopoldan imajo priti k podpisnemu sodišču vsi tisti, katerim prisloja kot upnikom kaka terjatev do zapuščine po dne 30. avgusta 1910 v Turjaku štev. 13 umrel posestniku Jožetu Ahec, v svrhu da prijavijo in izkažejo svoje zahtevke, ali pa morajo do takrat vposlati dozadnevne pismene prošnje, ker bi mogli sicer upniki do zapuščine, če bi se le-ta s poplačanjem prijavljenih terjatev izčrpala, le v toliko svoje zahteve uveljavljati, če in v kolikor so zastavopravno zavarovane.

C. kr. okrajno sodišče v Vel. Laščah, odd. I.,

dne 23. novembra 1910.

3465



Javna zahvala!

Mesecnarkovo kopalno soljo „Podagrin“. M. L. Gradič.

Vspeh že po 3–4 kopeljih, tudi pri dolgoletni bolezni.

Malo zdravljenje 10 zavojev 10 K. Veliko zdravljenje 25 zavojev 20 K

pošilja povsod. Graška drožarna, Gradič I. Dobiva se v vsaki lekarini ali drožarji

Na Dunaju: Aloj. Knorr & Co., III., Steingasse 37, Gottlieb Voith, III., Schiwalbengasse, M. Wallace, I., Kärntnerstrasse.

3467 1 zavoj 1 kruna.

## Prostovoljna razprodaja zemljišč.

V pondeljek 5. dec. ob 1/10. uri dopold.

Razprodajal bode iz proste roke g. dr. Gallatia svoja obširna, v Planini, nje okolici in deloma v Postojnskem sodnem okraju ležeča zemljišča, obstoječa iz

3442 2

## lepo zaraščenih gozdov

njo in travnikov. Razprodaja vršila se bode v prostih g. župana Kovšca v Planini.

Pojasnila daje c. kr. notar Anton Galle v Logatcu.

## Prostovoljna razprodaja.

V konkurenčno maso tvrdke F. Lajovic in sinova v Litiji spadajoče blago, in sicer: manufakturno, špecijsko ter galanterijsko — bode se potom prostovoljne razprodaje od

dne 29. novembra naprej

v trgovini te tvrdke v Litiji na trgu dopoldne in pooldne oddajalo proti gotovemu takojšnjemu plačilu. Oddajalo se bo blago tudi v celih kosih odnosno v zavojih po več komadov skupaj.

V Litiji, dne 25. novembra 1910

Advokat dr. J. Jamšek v Litiji

3469 kot upravitelj konkurenčne mase F. Lajovic & sinova.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva.

## 40. c. kr. državna lotterija

3082

za civilne dobodelne namene v drž. zboru zastopanih kraljevin in dežel. Ta denarna lotterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje: 20.738 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.

Glavni dobitek znaša 200.000 kron

Srečkanje nepreklicno 15. decembra 1910. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dode pri oddelku za državne lotterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtssstraße 7, v loterijskih lotekurah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brojavnih in železniških uradilih, v menjalnicah itd.; igralni načrti za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne lotterije.)

St. 37331.

## Razglas.

Zaradi oddaje mestne vežnje za leto 1911, oziroma tudi za leto 1912, in 1913, vršila se bode pri mestnem magistratu ljubljanskem javna pismena ponudbinska obravnavava dne 12. decembra t. l. ob 10. dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada. Ponudbe kolegovane in opremljene z vadljivem 200 kron, v katerih je navesti posamezne cene za razne vožnje v številkah in besedah, izročiti je zapečetene do določenega časa gori navedenemu uradu, kjer so tudi dražbeni pogoji ob navadnih uradnih urah vsakemu udeležencu na vpogled razgrajeni.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustregle dražbenemu razpisu in dotedanjim pogojem, na take, ki se bodo pogojne glasile in konečno na take, ki bi se prekasno ali celo naknadno izročile, se ne bode oziralo.

Izrecno se določa, da si podpisani magistrat pridržuje pravico mestne vožnjo oddati tudi drugemu nego najcenejšemu ponudniku.

## Mestni magistrat ljubljanski,

dne 25. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni

c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan I. r.

## Največja božična okazijska prodaja

v konfekciji za dame in deklice ter izgotovljenih oblek za gospode dečke in otroke.

## Primerna koristna darila!

Angleško skladnišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana

Mestni trg štev. 5.

# Stenski koledar za leto 1911

Za Ljubljano in okolico ima zalogo „Prodajalna katol. tisk. društva (Ničman) v Ljubljani“.

## VAJENEC

poštenih staršev  
se sprejme v  
večjo trgo-  
vino na  
Dolenjskem.

Ponudbe je poslati pod „št. 100“  
na upravnštvo „Slovenca“.

Tako se sprejme 3454 3-1

## DEKLICA

dobrih starišev, ki je dovršila 6 razredov,  
v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe  
sprejema uprava pod šifro „Deklica“.

## Malo posestvo

je naprodaj  
z vsemi go-  
spodarskimi  
poslopij; nji-  
vami travniki

in gozd. — 10 minut od Mokronoga pri cesti. Prav  
pripravno za živinorejo in mlekarijo. Cena po dogo-  
voru. Več Blaž Mevželj, gospodničar v Mo-  
pove 3457

## Mala kmetija

je naprodaj 1 uro od Ljubljane zaradi  
preselitve in spremenjenih družinskih  
razmer, obstoječa iz gospodarskih poslopij: hiša, hlev, šupa, skedenj, travniki,  
njive in vsi zraven spadajoči pred-  
meti, za 11.000 K. Poizve se v go-  
stilni pri Zajcu v Zgornji Šiški in pri  
lasniku Antonu Žakotniku, Po-  
dutikom. 3570



## Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27  
v bližini kolodvora. 2072

Lepo zračne sobe. - Priznano fina  
kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke  
cene. - Lepi restavracijski prostori.



Proda se plinov svetilni aparat

## „sirius“

ki zadostuje lahko za 60 luči. Vpraša naj se  
pri rezervnem kadru c. in kr. dragonskega  
polka št. 5 v Mariboru. 3455

## Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano  
črno Dalmatinsko vino  
najboljše sredstvo 2501  
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—  
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

## Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrne bolečine. Za  
njihovo hitro pomiritve in ozdravljenje, za  
splahnitve oteklin in zopetno pridobitev pre-  
gibnosti členkov in odstranitev utripanja  
učinkuje presenetljivo, zanesljivo

## CONTRHEUMA

Besedni znak za imentholo-  
saliciliziran kostanjev  
izvleček,

za vibravanie, masaže ali obkladke. 1 pu-  
sica 1 krona.

Pri naprej vpošiljavi K 100 se poslige i pušica franko

Izdelovalnica in glavna zaloga v  
lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovalatelja!

ZALOGE V LEKARNI. 2961

je izšel v lepi izpeljavi v tiskarni  
J. Krajec nasl. v Novem mestu. — Cena  
40 vinarjev, s poštnino 10 vinarjev več. =

## Kurzi efektov in menjic.

dne 25. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember . . . . .	9315
Skupna 4% konv. renta, januar —julij . . . . .	9315
Skupna 4-20% papirna renta, fe- bruar—avgust . . . . .	9685
Skupna 4-20% srebrna renta, april —oktober . . . . .	9685
Avtrijska zlata renta . . . . .	11585
Avtrijska kronska renta 4% . . . . .	9310
Avtrijska investic renta 3 1/2% . . . . .	8280
Ogrska zlata renta 4% . . . . .	11110
Ogrska kronska renta 4% . . . . .	9165
Ogrska investicijска renta 3 1/2% . . . . .	8090
Delnice avstrijsko-ogrsko banke . . . . .	1885
Kreditne delnice . . . . .	66475
London vista . . . . .	24070
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . . . .	117571/2
20 mark . . . . .	2351
20 frankov . . . . .	1908
Italijanski bankovci . . . . .	95
Rublji . . . . .	254

## Ura z verižico za samo K 2—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razposilja  
sleziska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno,  
36 ur idočo precizisko-anker-uro z lepo  
verižico za samo K 2—, ter 3letnim pis-  
menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5-50,  
5 kosov K 9—. Posilja proti povzetju

prus.-šleziska izvozna tvrdka  
A. GELB, Krakov 340.

3450 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

Na Spodnjem Koroškem v lepi legi se takoj  
prodaja

## POSESTVO

z vsemi pripadninami (to je: gospodarskim poslo-  
pjem, njivami, travniki ter 14 parcel gozda) za ceno  
24.000 K. Več pove posestnika Katarina Žilan v  
Peratici, p. Škocjan v Podjuni, Korosko. Želez-  
niška postaja: Sincaves.



V Ameriko  
in Kanado

zložna,  
cena  
in varna

vožnja s Cunard Line

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia 29.  
nov. Carpathia, 20. decembra iz Li-verpools:  
Lusitan in ija, največji najlepši parnik, 17./12. 1910.  
Mauretania, 10./12. 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljub-  
ljana, Slovenske ul. 25, bl. cerkev Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180—  
za odraslo osebo vštevši davek in K 100—  
za otroka pod deset let vštevši davek.

## Priležnostni nakup!

Krasna žepna ura z verižico K 350.

30.000 komadov

kupljenih, zaradičega pošljani i. krasno 36  
ur idočo (ne 12 ur). „Gloria“ srebrno anker-  
rem, uro, švic. kolekcije z lepo gravir. oklop-  
jem, s sekundnim kazalcem in lepo pozla-  
čeno ali posrebr. verižico natančno idočo  
moza 5/-, 30 Ne dalje ponudim eno pravo poz. čisto  
idočo anker-rem, prve vrste Švic. uro z poz. verižico za K 5.

Trdno pismeno jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju

S. KOHANE, razpošiljalica Švicarskih ur.

KRAKOV št. 50. 3428

Neštivilno priznanj in naročil. — Za neugajajoče denar nazaj.

## Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Peketet“, enako  
doma delanim za juho in priku. Dob-  
vajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v  
najfinješih kakovostih z napisom in sliko:

„Štiri rumenjaki“  
„Osem rumenjakov“

637

## Kupite Kašelj

če imate:

dušljivi kašelj nič drugega, kakor fino dišeč:

Kaiserske prsne karamele s „fremi smrekami“

■ 5900 notarsko potrjenih izpričeval od zdravnikov

in privatnih oseb dokazajo gotov uspeh.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojek 60 vinarjev.

Dobi se: Ljubljana, lekarje: Trnkoczy, Sušnik, Piccoli, Leustek,

Bohinc, Čizmar; drogerije: Kanc, Cvancara (Ad. Jaz.) — Lekarje:

Pirk, Idrija; Bergman, Novo mesto; Andrijanec, Novo mesto;

Hus, Viipava; Wachma, Metlik; Robič, Radoljet; Brilli, Litija;

Savnik, Kršč; Baccarini, Postojna; Močnik, Kamnik; Burdich;

Škofja Loka; Robič, Trilek; Koželj, Jesenice; Kanduc, Mengel;

V. Arko, tr. Senožeče.

42

Ra sedmih javnih razstavah odlikovanje s pružimi darili.

Samo pristne če na podiplatih



Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

3425 Odda se takoj dobro vpeljana

## trgovina

Pripravna je za kako gospodičino, ki  
zna šivati. Kje, pove uprava tega lista.

## STANOVANJE

s širimi sobami in vso pritiklino se  
oda. Več pove „Gospodarska zveza“.

Ondi se odda tudi večja soba, pripravna za  
kako pisarno.



Najcenejše  
dežnike in  
solnčnike  
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovost  
slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Prod. Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.  
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

## Lepa meblovana mesečna soba

s posebnim vhodom

se odda takoj ali s 1. decembrom na Cojzovi  
cesti št. 9, I. nadstropje, vrata 6. 3449

## Najnovejše v 20. stoletju!

Hišni oltar s podobo sv. Družine, z uro in godbo  
stane samo 14 K. Kriz s podstavkom, cinast, po-  
zlačen okrasek, z uro in godbo, samo 14 K. Pošilja  
po povzetju franko z jamstvom za solidno blago.  
Ne bi smelo manjkati v nobeni hiši! — Naslov:

Tovarn. zaloga devocijonalij Josip Brkličić,  
Sternberg — Morava. 3445 4

Išče se za župnišče skromna

## kuharica

Delati je treba tudi nekaj malega na vrtu.  
Ponudbě z označenjem mezde na: Pod-

gorje, Istra.

3451 3



El. Šmarda  
oblastno potrjena poto-  
valna pisarna

Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši „Kmettske posojilnice“, nasproti „Figovca“.

</div

## Za žene in dekleta

je lepo sukneno in modno blago v veliki izberi v nad 40 let obstoječi gvatni trgovini.  
**R. Miklauč, Ljubljana**  
Stritarjeva ulica št. 5.

Vzorce na zahtevo poštne prosto.

## Damskemu svetu

toplo priporočamo  
**Pilnáčkovo posebnost**  
velefini toaletno milo

# LANDOL

ki tvori in ohranja krasno in svežo polt **LANDOL** se dobiva v Ljubljani pri sledečih tvrdkah:

Fran Češnovar, Dolenjska cesta; B. Čvančara, Selenburgova ulica; Emil Do rič, Prešernova ulica; Fr. Iglič, Mestni trg; Ivan J. latin, Rimska cesta; Ant. Kanc, Židovska ul.; Ant. Krisper, Mestni trg; J. Krivic, Dunajska cesta; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; T. M. ncinger, Sv. Petra cesta; Matej Orehel, Kolodvorska ul.; Vaso Petričič, Mestni tr.; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Fran Sark, Marije Terezije cesta; Berta Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marijin trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; A. Sarabon, Zaloška cesta; Anton Skof, Dunajska cesta; Josip Sporn, Sv. Petra cesta; Anton Verbič, Turški trg; V Gorici: Ivancič & Kurincic, Toraš Drobnič in drug. V Kamniku: Anton Slatnar. V Kraju: Z. Kranjc, Peter Majdič, J. E. Potrebin, V Trstu: Vekoslav Plesničar. V Postojni: Jernej Kogej. V Trbovljah: Ivan Kramar. V Zagorju ob Savi: Rudolf Ahcan. 3126

## J. Pilnáček,

tovarna za toaletna mila in parfume, tovarna za voščene in polvoščene, za stearinove in parafinove sveče.

Kralj. Gradec (Češko).

## Sode

iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

# Sode

od finega špirita  
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, **odda** v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov drčeč, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,  
Ljubljana, Marije Terezije cesta

## Cene

nizke in solidne, točna posrežba.

## Nova enonadstropna hiša

z vrtom, v bližini cerkve Sv. Petra v Ljubljani, še več let davka prosta ter se dobro obrestuje, **se proda pod najugodnejšimi pogoji**.

Vpraša se v konces. pisarni P. Matelča, Škofja ulica št. 14. 3359

## Tovarna za kovinsko blago in zvonoličnica

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novemesto. Telefon 145. se priporoča za nabavo zvonov, maled. in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu, Jamstvo za določen in poln glas, najčeščije vglasitev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kov. zelenja ali lesa. Lahkoto zvonjenje, najboljši nadir teka. Nagla izvršitev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoj. Stari nerabni zvonovi se spremo v prelitje, ravnatoko se izdelujejo železna stojala najboljše konstrukcije z dolgoletnim jamstvom. Pročrčuni in prospekti vsek. čas zaston in franko na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi pričina pisma. 2878



## Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelga K 2/80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.  
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega in trpežnega drtečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nankin-blaza 1 pernica vel. 180×116 cm v blazinama, velikost 80×58, napolnjena z tako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s pulom K 24: posamezne pernice K 12, 14, 16, vznlavnica K 3, 3/50, 4. — Pernice 180×140 cm velike K 15, 18, 20; vznlavnica 90×70 ali 80×60 cm. K 4/50, 5, 5/5. Spod pernice iz gradja 180×116 cm K 13, 15. Razpostila proti povzeti pošt. prosto pri naročili od 10 K dalej. M. Berger v Deženicu št. 1009. Češki les. Za neugodnočo denar nazaj ali se blago zamenja — Cen. o živincih, odejah, prelekah in vsem drugem poštelnem blagu zaston in poštne prosto. 2293

Proda se pod jako ugodnimi pogoji nova

## enonadstropna hiša z vrtom

in nekaj gozda z vsemi gospodarskimi poslopiji. Kje pove upravnštvo. 3371



### Alfonz Breznik

c. kr. zaprisedeni izvedenec in učitelj "Glasbene Matice". Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gradiščev stev. 11.) Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specijaliteti in muzikali). Na raznovrstna nešta izbira in najcenejša, izposojevalnica prvovalnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke — Ugodna zamena. — 10 letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvorne in komorne tvrdke Czaplka, Rösler, Stelzhammer, Högl & Heitzman, Maribor, Horjul in dr. Popravila in ugaševanja vseh glasbil sprejema najcenejša. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen.

E. K. Kaiser, puškar v Ljubljani, Selenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka

Priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih pušk in samokresov kakor drugih lovskih potreščin. V zalogi imam tudi palice za riblj lov, vrvice, trnke, umetne muhe, mreže in sploh vso pripravo za ribištvo in umetnai ogenj.



-Ceniki-

zaston in poštne prosto.

2238

## Kdor rabi

3348

dobre in pristobarve zimske barhente, flanele za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase, cefire, platno, inšat, brišade, rjave, zimske blage za dame in gospode, žepne robe in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. tvrdko

Jaroslav Marek ročna tkalica št. 45.

v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanela, kanafase itd. in razpoljil v zavojih po 40 m in 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorce se pošiljajo zaston in poštne prosto. Od ostankov se vzorec ne pošiljajo. — Dopisuje se slovensko.

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

3318 6—1

RUD. KOSTELEC, CESKO.

Zastopniki se isčejo. ---

## BOJ proti draginji

5235

zahteva edločno, da kupite blago za moško in žensko

oblike naravnost iz tovarne v lastno korist.

Zahajevanje tedaj naše najnovješe vzorce za jesen in zimo. Odreže se poljubna mera.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

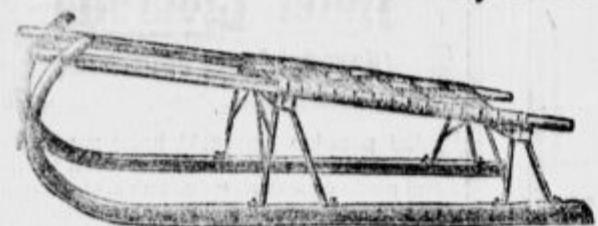
,SUDETIA“

Krnov IV (Ja erndorf), Avstrijska Slezija.

Prva šleska razpoljalnic tovarniških izdelkov

,SUDETIA“

## Prvovrstne sanke, bobsleji, skiji itd. itd.



dobavlja specialna tovarna za zimsko športno orodje

**Val. Jaderniček-ov sin**  
Freistadt S., Morava.

Največja tovarna te vrste na evropski celini!

Zahvaljujte zastonj najnovejši cenik št. 24.

3372

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

## Rugusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta 11. 13 poleg „Figouca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

### umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

**Zaloga** kakor velika izbera steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirje podob, izdelovanje okvirjev za podobe itd.

3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

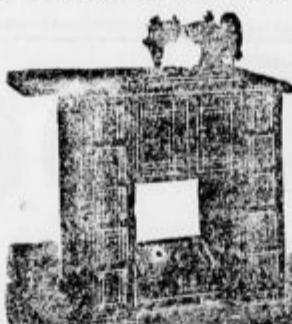


## Ivan Jax in Sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

**Kolesa** iz prvih tovarne Avstrije:  
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

### Šivalni stroji



izborna konstrukcija in eleganina izvršitev iz tovarne v Lincu.

Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :  
pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko



## RAZGLAS

prostovoljne prodaje njiv, travnikov in zelo zaraščenih gozdov, lastnika Marije Šmid iz Gašteja pri Kranju.

Prodaja se prične v Dražgošah v

**torek dne 29. novembra 1910 ob 8. uri zjutraj**

in se kupci sestanejo v hiši vulgo Ožbic v Dražgošah.

V prodaj postavljeni svet leži v občinah Dražgoše, Selca in Studen, vse v Škofjeloškem sodnem okraju.

Osebe, ki se za kupčijo zanimajo, si lahko še pred prodajo ogledajo v prodajo postavljeni svet, in naj se zglase pri gosp. Magušarju vulgo Blazniku v Selcah, kateri bo radevolje pokazal dotični svet.

Kupni pogoji se bodo naznanili prodajni dan.

Na Gašteju pri Kranju dne 17. novembra 1910.

Marija Šmid.

## Tovarna za stroje Andritz akc. dr.

Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657 gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škripce in transmisije je najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave. Livarna za železno, jekleno in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih. Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

# m. Drenik

Predtiskanje, vezenje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke.

Ženska ročna dela in  
: pripadajoči materijal:

## Orehove tropine

kot najboljšo, najzadatnejšo in najcenejšo krmo mlečni živini, konjem in prešičem priporoča tovarna olja M. IVANCIC v Medvodah. Orehove tropne vsebujejo 56% protein in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je K 18— z vrečo vred. Zahtevajte vzorce in navodila.

3308 1



lastnik prve največje slovenske svečarne  
v Gorici

ulica sv. Antona štev. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbnikom in p. n. slavnemu občinstvu

3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

— Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Št. 8301 V. u.

## Poziv

vojaški taxi zavezanim osebam, naj se zglasé.

Po zakonu z dne 10. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 30) se morajo vse vojaški taxi zavezane osebe dotlej, da prestane njihova dolžnost vojaške taxe, zglasiti vsako leto v mesecu januarju na tisti občini, v kateri imajo 1. dne januarja tega leta svoje bivališče.

Oprostitev osebne dohodnine ali nadomestilne taxe za službo, ki se pričakuje ali ki je nastopila v prejšnjem letu zaradi tega, ker dohodek ne presega 1200 K, ali iz drugih vzrokov, ne odvezuje dolžnosti zglasiti se.

Zglasati se je moči ali pisorno ali ustno.

Pismene zglasitve se morajo opraviti tako, da se vpošljeta občini dva v vseh razpredelkih z razločno pisavo popolno in resnično izpolnjena zglasilna obrazca. Zglasilni obrazci se dobivajo brezplačno v mestnem vojaškem uradu v „Mestnem domu“. Zglasila se vpošljajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, poštne prosto.

Zglasilni obrazci so tako urejeni, da se lahko, skupaj zloženi in naslovjeni, oddajo na pošto, ne da bi se uporabil poseben ovitek.

Ustne zglasitve vpisuje občina v oba zglasilna obrazca.

Zglasitve, ki se podajo po kakem posredniku, ne odvezujejo zglasilnega zavezanca odgovornosti za izpolnjevanje naložene mu dolžnosti.

Zglasilnim zavezancem, ki predpisane zglasitve ne podajo pravočasno ali ki jo podajo v bistvenih točkah nepopolno, se lahko naloži do 50 K denarne kazni. Vojaški taxi zavezane osebe, ki v svojih zglasilih vedoma kaj zamolče ali se zakrivijo neresničnih napovedi, zapadejo — ako dejanje ne osnuje učina kaznivega dejanja, ki se naj kaznuje po občem kazenskem zakonu — denarnim kaznim do 500 K, če so dane posebne obtežilne okolnosti, do 1000 K. Naložene denarne kazni se izpremeni v zaporne kazni, ako se ne doda izterjati.

Vrhutega je tedaj, če se zglasitev ni podala pravočasno ali če se je podala nepopolno, političnemu oblastvu dano na voljo na podstavi znanih podatkov ali pa takih, ki se poizvedo uradoma, brez obotavljanja prirediti vojaško takso.

## Mestni magistrat ljubljanski

dne 11. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni  
c. k. deželne vlade svetnik

3392

Laschan I. r.

Vedno velika začrta kožuhov  
Izabratudi čepic a tugega izdelka



Kupu e kože vseh divac in po  
naviših d evni i cenah.  
2649

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskej jop, kolej, mušov. V zalogi ima vedno veliko izberi vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

**J. Wanek** Ljubljana,  
Sv. Petra cesta 21.



# m. Drenik

Predtiskanje, vezenje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke.

Ljubljana  
Kongresni trg.



Vsled novo dogovorjenih večjih tovarniških podjetij, ki so opremljena z najnovejšimi stroji, nam je mogoče zadostiti največjim zahtevam, ter dobavljamo priznano najbolje izvršene

## parilnike,

prenosilja štedilna kotlišča neodelana ali emalirana  
Häcksel-ove rezalnice za krmo  
reporeznice, miline za debelo moko  
in sesalke za gnojniko  
kakor tudi vse druge poljedelske stroje najuo-  
3394 veše in najboljše ustave.

## Ph. Mayfart & Co.

Dunaj, II., Taborstr. št. 71.  
Zahvaljujte obširne prospakte zastonj in franko  
Zastopniki in razprodajalci se lăčajo!

## Trgovski pomočnik

prost vojaščine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, spreten

### prodajalec

želi dobiti službo v kaki večji manufaktturni trgovini.

3417

Adresa se prosi pod:

J. F., postlagernd Arnsfels (Stm.).

## Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča



Ivan Baželj, Ljubljana  
Marije Terezije cesta 11 (Kol-zej).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na zahtevo franko.

1 1



so vendar najboljše! Dobe se povsod!

Po lastni ceni zaradi pomanjkanja prostora

## za Miklavža in Božič

prodajam narejene obleke, zimske suknje, pelerine za gospode  
.. in dečke kakor tudi najnovejšo ..

### konfekcijo za dame in deklice

A. Lukic, Ljubljana, Pred škoftjo 19.

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina  
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči material, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, predtiskaria, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Za bolne! Za trpeči! Za zdravel!  
Predi še tako trdovratni in zastarelih slučajem revme, trganja, živčnih bolezni, glavo- in zobobola, bolečin v hrbtni in kitah, bodljev, trganja po udih, bolečin v nogah, oteklin, hvuli se v obči zajamčeni, na mnogih klinikah praktično preizkušeni od 1000 zdravnikov priporočeni

### Ichiomentol

patentovan v vseh državah, mnogokrat odlikovan. Nedosežen po zdravilnem učinku! Nad 15.000 zahvalnic Edina razpoljaljnica in tovarna, kemični laboratorij ces svetnik in lekarjaria S. Edelmann, Sambor, Ringplatz št. 13. Franko se pošlja po poštu 5 stekl. kron 6-, 10 stekl. kron 10-, 25 stekl. kron 25-.

2846-16

Zaradi prostora se prodaja  
dva križeva pota

eden 100 cm za K 140—, drugi 150 cm poprej K 500—, sedaj za K 320— pri FRANC TOMANU, podobarju in pozlatarju, Valvazorjev trg št. 1. 3007 Ljubljana.

TOIFL

TALANDA  
CEYLON  
ČAJ

3395

## Prostorna hiša z vrtom

dvorишčem in drvarnicami se takoj proda v Jenkovi ulici št. 16.

Več se izve pri lastniku istotam.

3398 (3)

### Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Unarji promet do 31. dec. 1905  
čez 83 milijonov kran

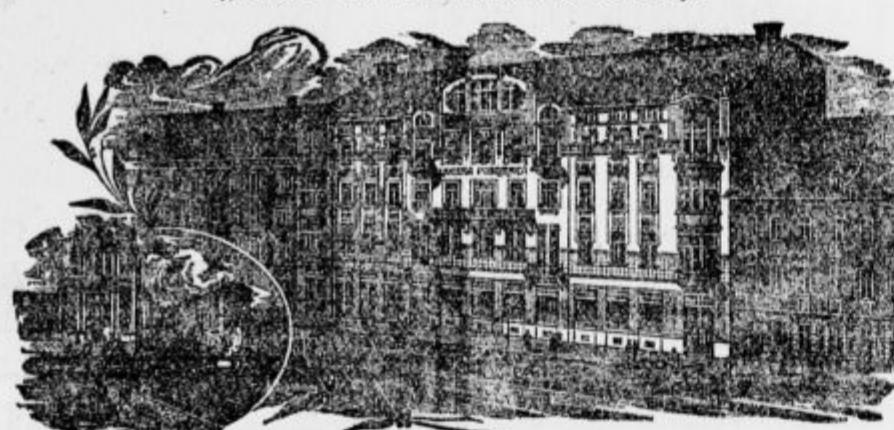
Lastna glavnica K 503.575.98

Stanje vlog dne 31. marca 1910  
čez 21 milijonov kran

## Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6, pričlje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančansko cerkvijo



sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 0

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kran čistih 450 kran na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantnejše eskompljujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtno-zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovc, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. Ivan Pellač ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Silbar, zunnik na Rudniku.

7

## Šentjanška premogokopna družba otvorila

je v Ljubljani, Selenburgova ulica 7, I. nadstr. svojo

### prodajno pisarno

kjer se sprejemajo naročila na domači priznano najbolji in najcenejši

## Karmeljski premog

Družba hoče na ta način preprečiti, da bi se pri sedanji draginji poljubno zvišale premogu cene — obenem pa olajšati odjemalcem nabavo premoga. — **Ona razprodaja premog tudi**

### na drobno

ter stane isti za kurjavo K 1 20 pri 50 kg franko v hišo postavljen. — Razen prodajne pisarne v Selenburgovi ulici št. 7, I. nadstr. sprejemajo naročila sledeče tvrdke:

Ivan Babič, Dolenjska cesta

I. Buzzolini, Stritarjeva ulica

Ed. Kavčič, Prešernova ulica

Leskovic & Meden, Pod trančo

I. Mencinger, Sv. Petra cesta.

B. Sevar, Sv. Jakoba trg

Anton Sušnik, Zaloška cesta

Fran Trdina, Stari trg

Ivana Tonih, Tržaška cesta

Uradniško gospodarsko društvo

Kongresni trg

3344 1

Za Šiško sprejema naročila in denar za premog: g. L. Kofnik, trgovec, Šiška.

**IZPEJAVA**  
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in  
**KREDITNIH PISEM**  
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUZBA  
**MERCUR**

OSREDNJA MENJALNICA:  
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipo, Brno, Dux, Gablonz a. M., Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravský

Zlín, Mödling, Meran, Novi Jičín, Písek, Praga, Liberec, Dunajská Novomesto, Čítava.

**NAKUP IN PRODAJA**

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,

akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., l. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanju srečk in vredn. papirjev

Prospekti in cenike premij zastonj in braku.

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

# FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica štev. 10

Pohištvo vsake vrste

od najenostavnijih do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic  
in okenskih karnis, zaves  
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

Velika izbera pohištve-  
nega blaga ltd.

Enostavne in razkošne ženitne  
oprave v najsolidnejši izvršbi.  
Uredba celih hotelov in  
kopališč.

Telefon št. 97

921

Ceniki s koledarjem za-  
stoni in poštino prosti.

## ! POZOR !

Kdor želi imeti dobro uro,  
naj zahteva z znakom

### „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne  
in natančne, dobe se pri

#### Fr. Čudn

urarje in trgovca v Ljubljani  
delničar in zastopnik Švi-  
carških tovarn „Union“ v  
Bielu in Genovi.

700 Likan, prstani, brillanti. (1)  
Svetovnoznamen načine blago po najnižjih cenah.

Ilustrirani ceniki zastoni in franko.



Ilustrirani ceniki zastoni in franko.

**Marijin trg štev. 1.**

**Največja zaloga najlinejših  
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljnate barve za študije, akvareline trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Razobarvana kreda. Zlate in raznobarvne bronce. Pristano in kovinsko zlato, srebri in aluminium v listih. Stampiljske barve. Oglje za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatle za študije. Copici za umetnike, slikarje in pleskarje.

**Najnovejši**

slikarski vzori in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične prstene in rudniške barve.

Priznano najboljše in najizdatnejše

**oljnate barve**

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje

in hišne posestnike itd., priporoča

**Adolf Hauptmann**

prva kranjska tovarna oljnati barv,  
Irnježev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarškega

**lima**

po najnižji ceni,

**karbolejna**

samo boljše vrste,

**gipsa**

alabastra in stukaturnega za podo-  
barje in zidarje.

365 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.



610 52-1



Ustanovljeno leta 1900.

Odkovan v:



Londonu  
1905.

## Tvrdka Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih  
**nagrobnih vencev  
in frakov z napisimi.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K  
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.



**Blago prve vrste  
Točna postrežba  
- Najnižje cene -**

31 52-1

**Lud. Černe**

jubelir, trgovec z urami ter za-  
priseženi sodniški cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica štev. 3.

**Klobuke,  
cilindre in čepice**

v najnovejših faconah in velikih izberah  
priporoča 147 52-1

**Ivan Soklič.**

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.



**Štambilije**

vseh vrst za urade,  
društva trgovce itd.

**Anton Černe**

graver in izdelovatelj  
kavčuk - štambiljev

**LJUBLJANA,**

Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.



Znamka F. L. P.



Načrta domača slovenska tovarna peči.

Ustanovljena leta 1888.

Založnik  
zveze  
ces. kralj.



avstrijskih  
državnih  
uradnikov



## A. VEČAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarška cesta - Veliki stradon št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših presanih in poljubno barvanih do najpriprostnejših prstnih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1 Za samostane in župnišča znaten popust. 1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki  
„Severonemškega Lloyda“



iz BREMENA

v NEW-YORK ::

z cesarskimi brzoparniki

z Kronprinzessin Cäcilie ::

Kaiser Wilhelm II., Kron-

prinz Wilhelm, Kaiser Wil-

helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

**Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.**

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežbu poštena, redna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

## Tovarna za čevlje

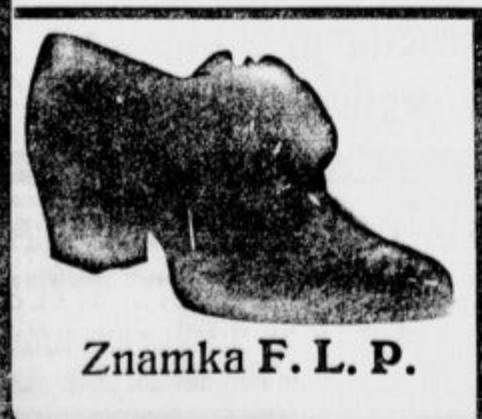


**F. L. POPPER, Chrudim, Češko.**

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Samoprodaja za Kranjsko:

**Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.**



Znamka F. L. P.

830 52 1

## Slovanski vestnik.

sl Radičovo predavanje. V petek je imel predsednik hrvaške kmečke stranke javno predavanje o političnem položaju. Najprej je govoril o nagodbi in dokazoval, da nagodba ne more biti podlaga hrvaške narodne politike. Toda hrvaški narod ima nekaj močnejšega in starejšega, kakor je nagodba, in to je banska oblast. Ta oblast, ki je bila urejena z Mažuraničevim zakonom iz leta 1884., je bila potem še povečana s tem, da je Khuen banu podredil državnega nadpravnika in Rauch je stopil v naravnostne zveze z ministrom zunanjih zadev in s cesarskim dvorom. Banska oblast je zgodovinska in v mišljenu in čutenju hrvaškega naroda vkorenjena. Naloga hrvaške politike torej ne more biti, da brani nagodbo in jo očiščuje od raznih nepoštavnosti, ampak da se opira na zgodovinsko bansko oblast in jo izkuša storiti vedno bolj neodvisno od Mažarjev, odgovorno po saborju. Najslabša točka hrvaške politike je po njegovem mnenju nasprotje med Srbij in Hrvati. Etnografično in jezikovno je samo eden narod, toda ločju velika politika. Hrvatje vidijo v Avstriji najboljše poroštvo svojega obstanka in razvoja, Srbi vidijo pa v Avstriji največjo sovražnico svojega političnega razvoja. To nasprotje ovira hrvaško politiko tako zelo, da na primer koalicija še dosedaj ni mogla vzeti jasnega stališča v zadevi prikljupitve Bosne in njene bodočnosti. Potem je ostro kritiziral posamezne hrvaške stranke, zlasti pa koalicijo. Govoril je proti starci Starčevičevi teoriji, da je treba mirno čakati, dokler se hrvaška uprava sama ne oživotori in mažarski teoriji Pliveričevi, da Hrvatka ne sme biti nikdar v nasprotju z Ogrskom. O predavanju se je razvila ostra debata. Radiču so nasprotovali zlasti koalicijonaši in pokretaši, Lorković, Budisavljević, Wilder in dr. Polak. Predavanje je trajalo od 8. do 11. ure zvečer.

sl Katoliška tiskarna na Češkem. Na Češkem se je ustanovila kršč. soc. tiskarna. Poslaneč Vaclav Myslevec piše o nji v »Novem veku«. Finančni položaj tiskarne je bil v pretečenem letu ugoden, dasiravno vsakdo ve, da so izdatki v začetku največji, zlasti pa pri nas, kjer je celo vrsto reči bilo treba na novo urediti in smo zavod znatno razširili. V informacijo podam samo

nekaj številk. Tekom poleta je bilo dohodkov 43.247 K 49 v, stroškov 37.552 K 5 v. Čisti dobiček je torej znašal 5695 kron 44 v. Ako se odštejejo obresti od vloženega kapitala in amortizačni znesek v znesku 1262 K 50 v, je treba priznati, da je stanje tiskarne, kot za začetek, jako ugodno. Začetkom so nekateri gledali na naše podjetje nezaupljivo, sedaj se je pa izboljšalo. Do novega leta hoče kršč. soc. stranka ustanoviti akcijsko družbo, ki bi prevzela tiskarno, založbo in bukvarno. Akcijski kapital znaša 150.000 K., ki se pa lahko zviša na 300.000 K. Deleži so po 200 K.

sl Kulturna slika z Ogrskega. K ogrskemu naučnemu ministru grofu Zichyju je prišla deputacija iz trenčinske županije na severnem Ogrskem, kjer prebivajo izključno Slovaki in Poljaki. Vodil jo je sam veliki župan Julij Zalavský. Ni prišla prosi niti samostalne banke, niti izplačevanja v gotovini, ampak — šolo! Številke, katere je navedel veliki župan, niso nič novega in nič posebnega. Podobne številke b' se dale navesti iz vsake županije, izvzemši velikih mest. Te številke stavijo v čudno luč toliko hvalisano mažarsko kulturo. Izmed 388 občin terenčinske županije jih je 123 brez šole! Do deset tisoč otrok je brez vsakega šolskega pouka. Izmed obstoječih šol jih je veliko tako slabih, da bi jih bilo treba zapreti. druge zopet so prenapolnjene. V trenčinski županiji zna čitati in pisati samo 25 % prebivalcev, po nekaterih občinah celo samo 4 %. Svoj govor je sklenil veliki župan z besedami: take razmere izrabljajo narodnosti brezohzirno proti Madžarom in v korist češko-slovaškega edinstva. Svojo mladino pošiljajo v šole na Češko in na praško vseučilišče. S Češkega se vračajo slovaški dijaki domov in postanejo narodni agitatorji.

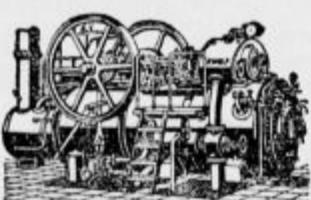
sl Volitve v Seraju. Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Seraju je bilo izvoljenih osem Mohamedancev (šest na prednjakov in dva narodnjaka), štirje Srbi (dva zmerna in dva radikalna), štirje Hrvati (dva od vzajemnice in dva od udruge) in dva Žida. Zmagala je torej lista mohamedanske napredne stranke, za katero so glasovali tudi katoličani.

### Naročite „Slovenca“.

Brusell in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

## R.WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt štev. 21.



### Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10-800 k. s.  
obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

3329 - 26

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

## Najnovejša trgovina glasovirjev

G. F. Jurásek 2711

Prvi in edini češko-slovenski uglaševalni glasovirjev in trgovac v Ljubljani, Poljanska cesta 13

priporoča glasovirje, pianine, harmonje nepresežne v dobrni kakovosti glasu in solidni stvari edinole slovanski izdelki od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa pa v to stroku spadajoča popravila, kakor tudi uglaševanje vseh sistemov glasovirjev izvršuje po tako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana tvrdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljeni instrument jamči imenovana tvrdka 10 let. „Glasbeni Matici“ in drugim slov. zavodom uglašuje glasovirje edinole koncesionirana tvrdka Jurásek.

## Najcenejše

2168

modne površne in spodnje jopice, spodnja krila, telovnike in vsakovrstne druge pletenine, samo iz pristne najfinjevolne, vsakovrstne in najtrpežnejše nogavice, samo lastni izdelki, na drobno in debelo 35% pod navadno ceno, priporoča



Franc Kos,  
mehanična pletilna  
industrija

v Ljubljani,  
Sodna ulica  
(blizu just. palace).

15

Podjetje betonskih stavb!

2042

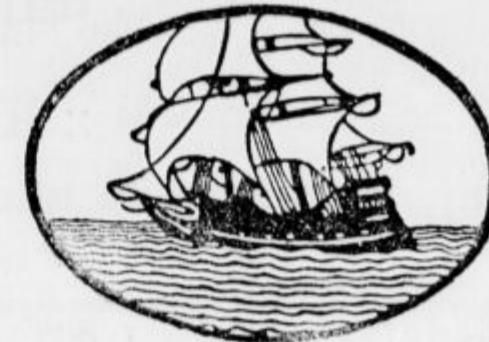
## BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tiskanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strop. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovno izvedena. Cena načrtita. Jamstvo. Zastopstvo svetov paten. Thrul.



## Julij Meintl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave  
Veležgalnica kave



LASTNI IZDELEK CRKVENIH PARAMENTOV, ZASTAV CRKVENIH IN DRUŠTVENIH VSE CRKVENE POTREBŠČINE

## FRANC STADNIK V OLOMUCI (MORAVA)

ELIŠČINA CESTA 43

VZORCI IN PRORAČUNI ZASTONJ IN FRKGOTOVO BLAGO POŠILJAM NA ZBIRO  
Z OBRATNO POŠTO NOBENA PRODAJALNA, TOREJ MALA REŽIJA IN NIZKE CENE

# Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prireja pogrebe od najpriprosteljše do najelegantnejše vrste v odprtih kakov tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

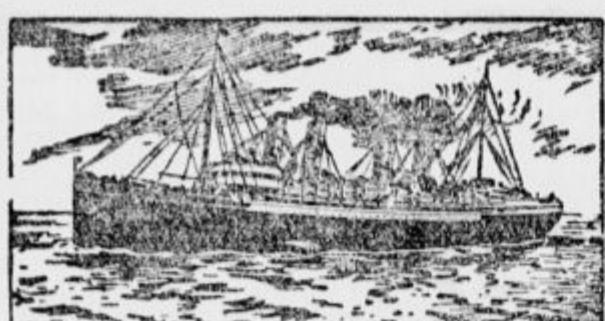
Ima bogato zalogu vseh potrebnih za mrlje, kakor: kovinaste in lepo okrasne lesene krste, čevlje, vence, umetne Telefoni št. 297. cvetilice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vladno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.



**E. Kristan**

oblastveno koncesionirana potovalna pisarna

za  
:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41

Najcenejša vožnja v Ameriko.

## FR. ŠEVČÍK, puškar v Ljubljani

Zidouska ulica št. 8  
priporoča svojo veliko zalogu najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskev in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo gleda dela in tudi gleda strele vse druge puškarske izdelke.



2301 20 Popravila

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Delnika glavnica:  
60 milijonov krov  
Rezervni in varnostni zaklad:  
16 milijonov krov

Centrala v Pragi.

Ustanovljena 1. 1868.

Podružnice v:  
Brnu,  
Budjevicah,  
Iglavi,  
Krakovu,  
Lvvu,  
Moravski Ostravi,  
Olomucu,  
Pardubicah,  
Plznu,  
Prostjejovu,  
Taboru,  
na Dunaju,  
I, Herengasse 12

## PODRUŽNICA ŽIVNSTENSKE BANKE

OBRTNA BANKA

v TRSTU

Bančni prostori: Via S. Nicolo 30 Mentalnica: Via Nuova 29

Telefon st. 2157

izvršuje vse bančne posle obrestuje vloge na vložne knjižice po 4% na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednosne papirje, devize in valute. Daje predajne na vrednosne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinsko kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in tisočemskih trgov.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredajočih industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

4552 8-1

Največja in tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

## Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na štedilna ognjišča in peči

preproste in najljubljene, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Telefon stev. 16.

Telefon stev. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

## Krajiška stavbinska družba v Ljubljani

Telefoni 237.

## Betonško podjetje.

Telefoni 237.

## Tvornica umetnega kamenja in marmoria ZAHVEC & HORNI

Izvršuje vse v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornameote za façado, vrino ograje, hangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in žrebce, cevi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevažema kanalizacijo in fundamentiranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjam na Carralithov umetni marmor za obhajilne mize, oljarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xyolith je eden najboljših tlakov za cerkev in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tihha hoja, topel, higijeničen, brez spranj, nezgorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkev in važ s cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih lénih vzorcih. — Terrazzo tlakov.

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za façade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

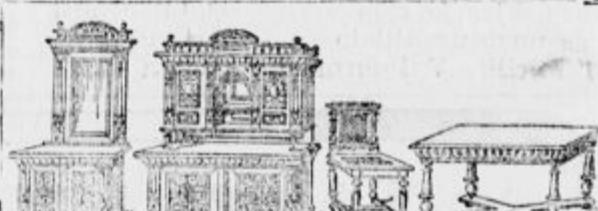
Projektiranje in izvrševanje železnobetonih stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih poslopij po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojo posebno opozarjam.

771 1-1

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

## Ivan Dogan

mizarški mojster v Ljubljani  
Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :



priporoča svojo bogato zalogu hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : :

Naročila se točno izv. Šujojo. : :

Cenik s podobami zastonj in franko.

1539 1

Najcenejša zalog. : :

Cene brez konkurence.

## Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih «Finland», «Kroonland», «Vaderland», «Zeeland», «Lapland», «Menomina», «Maniton», «Gothland», «Marquette» in «Samland», kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vladna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in trajta vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Nata proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,  
Kolodvorske ulice odstoj št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri Starem tišlerju. 188 (52-1)

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

# Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Uzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

## Na prodaj je 150 hrastov

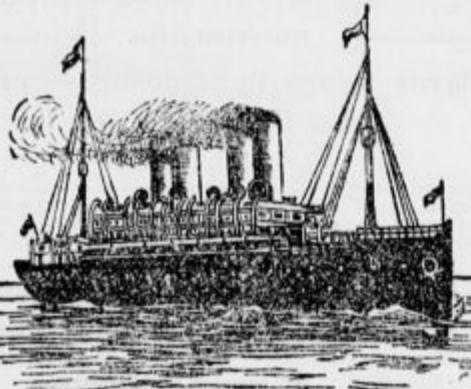
od 20—50 cm v premeru. Hrasti stoje ob lepi vojni cesti, eno uro od kolodvora v obližju Celja. Več se pozive pri stavbni tvrdki

Ivan Ogrin v Ljubljani,  
Gruberjevo nabrežje 8.

3420

Izvrstna prilika za potovanje  
**U AMERIKO**

je in ostane z novimi parniki



### VELIKAMI:

Kralj	Veličina	Leto	Število
Kaiserin Auguste Viktoria	1704	1-1	25.000 ton
Amerika	24.000	"	"
Cleveland	20.000	"	"
Cincinnati	20.000	"	"
President Lincoln	20.000	"	"
President Grant	20.000	"	"

Brezplačna pojasnila daje:

**FR. SEUNIG**

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

## Priložnostna nakupa!

Ob državni cesti, 5 minut od kolodvora se proda po ugodni ceni,

3403

## enonadstropni mljin

z mlatinim strojem, kakor tudi lepo gospodarsko poslopje z nekaj orali dobrega zemljišča. Vodna moč 40 konjskih sil. Vprašanja na upravo lista. — Ceno se proda radi druž. razmer lepo, nekdaj v deželnodesko vpisano

## posestvo

z okoli 50 orajih prav dobrega zemljišča lepa hiša ter gospodarska poslopja ob železnici. Naslov pove upravnštvo tega lista.

Mesto 40 R samo 6 R.

Priložnostni nakup.

## Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s staro srebrno cevko in Hubertovim križem, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 krov. Dlaka in obroč pod jasmostvom pristna. Priložnostni nakup, razpoložila po vzetju izdelevalca gamsovih brad

Fenichel

Dunaj IX., Altmüllergasse 3/123.

Mnogo primalnih nisen.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.



Nadomestek za Sidro - Pain - Expeller je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1/40 in K 2— se dobiva v vseh lekarjih. Pri nakupovanju tega povsod priljubljene domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v Skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi.

Elizabetina cesta Štev. 5 nova.

## Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

## Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana

Turjaški trg št. 7

Ljubljana

## Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospiske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeli, žimnati modroci, otroški vožički itd.

Ustanovljena 1847.

Najniže cene.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

3304

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

## za krojno risanje

## Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

## HENRIK LANZ

Mannheim.

## Največja tovarna lokomobil

na evropski celini.

Govska razstava, Dunaj 1910

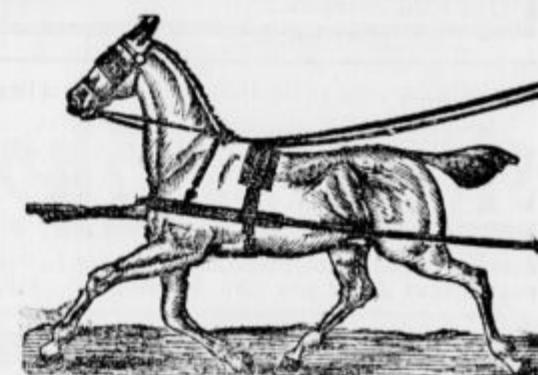
: najvišje odlikovanje :

Drž. častno diplomo.

Pisarna za prodajo v Avstriji

## EMIL HONIGMANN

Dunaj IX. Löblichgasse št. 4.



## JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6. Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjiskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočje, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarško obrt spadajoče potrebuščine kakor tudi že obrabljenе vozove in konjske oprave.

52—1

## Šćemata

za svojo  
vinsko klet

katera bi vino itd. točila na svoj račun. — Vinska klet se nahaja v hisi Štev. 28 v Kranju, kjer je moja podružnica

Franc Dolenz.

## natakarico



## Fotografski umetni zavod

## Hvg. Berthold

v Ljubljani, Sodna ulica št. 11

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev

2608 itd. itd.

52

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji muožini.

## MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečasiti duhovščini za

26 1

## izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporabila samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trajno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

3205 HERBABNY-JEV podfornato-kisli

**APNEO-ZELEZNI SIRUP**

Ta je že 41 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsní sirup. Odstranjuje slez, pomiluje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborni sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2·50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev nasl.). DUNAJ VII/1,

V zalogi je že pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celoču, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Vojsperku.



VARSTVENO ZAVAROVAN.

**PURJODAL.**

Jed sarsaparilla-izdelek čisti kri, po pešju prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolesti. Povsod tam, koder se jed ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2·20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII/1,

Kaiserstrasse 73—75.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkevne in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, zrno živo in ugašeno se dobri pri

**Za Božič 1910!**

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogi proti majhnemu plačilu delavnih moči.

Doblačen sem izvršil na ta način. Pošiljam torej vsako moč sredec predmete le proti temu, da se mi povrne

K 14·40 in sicer:

6 kom. najinejših namiznih nožev s pristno angloško kleščo;  
6 kom. amer. pat. srebrni viliči z enega komada;  
6 kom. amer. pat. srebrni jedilni zlic;  
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih zlic;  
1 kom. amer. pat. srebrno zajemalnico za juho;  
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnico za mleko;  
6 kom. eng. Viktorija casle za podsklad;  
2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;  
1 kom. cedilnik za čaj;  
1 kom. najinejša sigalina za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 14·40.

Vseh ten 42 predmetov je poprep stalo K 80—ter jih ne more sedaj dobiti po tej minimini ceni K 14·40. Ameriško pat. srebro je znano, je skoraj tako velika kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garančira. V najboljši dokaz, da te-to izdelki nemerijo na nikakrsni steptari, zvezujemo se s tem javno, vsemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in mej nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

**božično darilo**

Bakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v A. Hirschberg-a eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaju II, Rembrandtstrasse 19, S. L. Telefon 14507. Posilja se v provincijo proti povzetju, an ce se znesek naprej vposilje. — Cislinski je z zraven natisnjeno varstveno znakmo (zdrava kovina). — Izvleček iz pohvalnega pisem: Bi sem pošiljaljivo krasne garniture tako zadovoljen. Ljubljana, Oton Bartusch, c.k. stotnik v 27. pšpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jalo zadovoljen. Tomaz Rzanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jeko koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel, pri Preboldu. Dr. Kamilio Bočin, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihail Kovacevic, ravnatelj pomožn. uradov, dež. pri Vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904.

V manjše župnišče na Kranjskem ali Koroškem isče

**stalne službe**

dobro vzgojeno in izobraženo kmetsko dekle. Naslov pove uprava „Slov.“ pod Šifro „Preskrb“. 3436

Daje po  
**410|420**

**UVAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO U LJUBLJANI****KONGRESNI TRG 19**

registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>0%** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 Kč čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

**Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po 4<sup>3</sup>/<sub>4</sub>%**

Dr. Fr. Dolšak l. r.,  
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,  
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,  
podpredsednik.

Delniški kapital 120,000.000 K

**Podružnica**



Rezervni zaklad 66,000.000 K

**c. k. privile.**

**avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt**

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta štev. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestovanje se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, daje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočila pisma na vsa domača in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponejo vojaške ženitvene kavci, službeno kavci in vadje za udeležbo pri d. ažbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vlomu sigurne samoshrambo (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijoze) v hranitev.

zavaruje srečke in izrebojoče efekte proti izrebnim izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predujeme na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbli za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centralna na Dunaji.

Podružnice: Bolcan, Bregenz, Brno, Feldkirch, Gablonc, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovica, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štele.